

**ОБЛАСТНА СТРАТЕГИЯ ЗА ПОДКРЕПА ЗА
ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ НА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ В
ОБЛАСТ ПАЗАРДЖИК 2017 – 2019**

Съгласувана от Началник на РУО – Пазарджик с писмо №2400-252-1/19.10.2017 г.

Съгласувана от Областен съвет за развитие с Решение №2, Протокол №36 от 24.10.2017 г.

Октомври, 2017

ОБЛАСТНА СТРАТЕГИЯ ЗА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ НА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ В ОБЛАСТ ПАЗАРДЖИК 2017 – 2019

ВЪВЕДЕНИЕ

ОБЛАСТНА СТРАТЕГИЯ ЗА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ НА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ В ОБЛАСТ ПАЗАРДЖИК 2017 – 2019 е стратегически документ, разработен в изпълнение разпоредбата чл.196 (1) ЗПУО от работна група експерти, сформирана със заповед №АД-74/03.04.2017 г. на Областния управител на област Пазарджик. Документът е разработен въз основа на изготвени от експерти и утвърдени от общинските съвети анализи на потребностите от подкрепа във всяка община на територията на областта. Стратегията включва и описание на предизвикателствата, стратегическите цели и необходимите дейности в областта на подкрепа. Стратегията охваща период от две години.

I. СТРАТЕГИЧЕСКИ АНАЛИЗ

a. АНАЛИЗ НА ФАКТОРИТЕ НА СРЕДАТА STEEPLE – СОЦИАЛНИ, ТЕХНОЛОГИЧНИ,

ИКОНОМИЧЕСКИ, ЕТИЧНИ, ПОЛИТИЧЕСКИ, НОРМАТИВНИ, ДОСТЪПНОСТ НА СРЕДАТА

Анализът на факторите на средата STEEPLE е първият стандартен елемент от стратегическия анализ, необходим за определяне на стратегията. Очевидно е, че факторите на средата с отношение към обекта на стратегията действат на различни нива – местно, областно, регионално, национално, европейско и дори световно ниво – с различна интензивност.

Провеждането на STEEPLE анализа няма за цел изчерпателно да посочи всички действащи фактори на средата. Съгласно признания в управлението *принцип на Парето – Юран 80/20, 80%* от резултата се дължи на 20% от факторите. Наша цел е да посочим лаконично и да оценим тези фактори на средата, на които дължим в най-голяма степен общото и въздействие. При представянето им използваме форма, в която отразяваме тенденциите, причините, последствията и общата оценка на ефекта от действието на една или друга група фактори.

Таблица 1

Групи фактори	Тенденции	Причини	Последствия	Оценка
Социални	Ниезходящи – основно по отношение на демографските фактори: население, образователни институции, реализация	Застаряване на населението, икономическа миграция, неравенство, регионални различия в качество на живот, включително град-село	Бедност, включително образователна бедност, социално изключване, гасивни жизнени стратегии, загуба на мотивация за образование, квалификация и икономическа активност	Негативна
Технологични	Възходящи – навлизане на ИКТ в образователните институции и бита, разширяване на взаимностите и приложението им в процеса на образование	Развитието на ИКТ в световен мащаб. Високата конкуренция, довела до намаляване на цените и повишаване на достъпността на услугите, базирани на ИКТ	Нарастващи компетентности, но и потребности – настоящи и бъдещи – за използване на ИКТ за образование, квалификация и личностно развитие на децата и учениците, както и като елемент от трудовата и социалната им реализация	Позитивна
Икономически	Неутрални – икономическото развитие на областта е на етап възстановяване след криза. Средства по европейски фондове и програми са достъпни пред оперативните програми	Структурата на областната икономика. Междурегионални и регионални различия – икономическото развитие се определя от няколко индустриални „флагмана“ в областта	Нарастващи възможности за инициативи на корпоративна социална отговорност за инвестиции в подкрепата за личностно развитие на децата и учениците в местните общности	Позитивна
Етични	Неутрални – подкрепа, основно от активисти и НГО, но и съпротива по отношение на социализацията на деца и ученици в рисък или със специални образователни потребности	Недостатъчна обезпеченост с квалифициранi, включително и по преодоляване на съпротивата, педагогически и управленски кадри, както и на необходимата комуникация	Затруднена социализация, неадекватна на потребностите от подкрепа за личностното развитие работа с родителите, децата и учениците, както и в местните общности. Ниска степен на удовлетвореност сред педагогическите кадри.	Негативна
Политически	Възходяща – парламентът, правителството, органите за местно самоуправление и едноличните териториални органи на изпълнителната власт декларираат силен ангажимент към политиките в тази област	Осъзнаване на критичността на проблема с образоването и трудовата и социална реализация на младежите в местните им общности	Възможност за ефективно партньорство на структури на гражданско общество с местните власти и държавата за подкрепа на личностното развитие на децата и учениците Възможности за ресурсна подкрепа на инициативите със средства от националния и местните бюджети	Позитивна
Законови	Възходяща – нов закон, ДОС в нормативен формат на наредби	Необходимост от адекватна нормативна регламентация на усложнени обществени отношения във връзка с процеса на образование и личностно развитие	Подробна, нормативно регламентирана, рамка на дейностите, функциите и отговорностите на субектите на подкрепа за личностното развитие на децата и учениците,	Позитивна
Достъпност	Неутрална – недостатъчно инвестиции и инициативи за създаване на достъпна среда и осигуряване на достъп до услуги в подкрепа за личностно развитие на децата и учениците	финансови – ограничени възможности на местните бюджети, социални – недостатъчно използване на партньорствата и инициативите за корпоративна социална отговорност	Не е осигурен адекватен на потребностите – бъдещи и настоящи – достъп до инфраструктура и услуги в подкрепа за личностното развитие на децата и учениците	Негативна

STEEPLE - анализ на външната среда (макросреда) на подкрепа за личностно развитие на деца и ученици в Област Пазарджик

Факторите, чиито общи оценки на ефекта са позитивни, определяме като създаващи възможности. Факторите, чиито общи оценки на ефекта са негативни, определяме като източници на заплаха. В това си качество те присъстват като елемент на последващия анализ на състоянието **SWOT** – вторият стандартен елемент от дължимия стратегически анализ.

- **СОЦИАЛНИ** – Социалните фактори на средата имат общо негативно въздействие с тенденция към влошаване, като демографските фактори са с най-съществен принос по отношение на неблагоприятни последици – населението на Област Пазарджик е намаляло за десет години от 297778 през 2005 до 263630 през 2015, при постоянно отрицателен естествен прираст от -3,6 на 1000 през 2005 до -6,1 на 1000 през 2015 година. В периода 2008 – 2014 относителният дял на застрашените от бедност сред населението на областта е от 43,1% през 2008 или над 146 700 души до 64,9% през 2014 или над 174 900 души. Населението обединява и застарява, неравенството расте;
- **ТЕХНОЛОГИЧНИ** – Технологичните фактори имат общо позитивно въздействие с тенденция към подобреие, като навлизането на ИКТ в образователните институции и бита са с най-съществен принос по отношение на благоприятните последици. Нарастват компетентностите, но и настоящите и бъдещите потребности за достъп до ИКТ с цел по-добрата трудова и социална реализация – ако през 2006 само 4,4% от домакинствата са имали достъп до интернет, то през 2015 година те са вече 50,6% - дванадесет пъти повече, при това броят на лицата на възраст от 16 до 74 години, ползващи редовно интернет се е удвоил – от 19,1% през 2006 до 39,8% през 2015 година;
- **ИКОНОМИЧЕСКИ** – Икономическите фактори имат общо позитивно въздействие, но тенденцията е неутрална – областната икономика се възстановява бавно след

криза. Нарастват възможностите на бизнеса за инициативи на корпоративна социална отговорност и инвестиции в подкрепата за личностно развитие на децата и учениците в общностите – коефициентът на заетост във възрастта от 15 до 64 години през 2015 е 59,7%, но през 2008 е бил 63,1%, коефициентът на икономическа активност във възрастта от 15 до 64 години през 2015 е 65,3%, но през 2010 е бил 68,5%, при това относителният дял на населението на възраст от 25 до 64 години с висше образование нарасна от 11,3% през 2005 до 16,8% през 2015 година, а на тези със средно от 46,5% през 2005 до 56,6% през 2015 година, рязко намаля относителният дял на тези с основно и по-ниско образование – от 42,2% през 2005 до 26,6% през 2015 година. Чуждестранните преки инвестиции в нефинансови предприятия нараснаха от 69 481 600 долара през 2005 до 486 356 600 евро през 2015 година. Оборотът нарасна от 1 955 961 000 лева на 4 057 780 000 лева – над два пъти;

- ЕТИЧНИ – Етичните фактори имат общо негативно въздействие при неутрална тенденция, като основно проблемите се свързват със съпротивата срещу социализацията на деца и ученици в риск и тези със СОП, при ниска ефективност на работата с родителите, учениците и местните общности.
- ПОЛИТИЧЕСКИ - Политическите фактори са с общо позитивно въздействие. Образованието е поставено като основен приоритет в програмата на правителството. Предвидени са стимули за участие в инициативи и екипи за приобщаващо образование. Органите за местно самоуправление и на изпълнителната власт декларираат силния си ангажимент към образованието. Налице са възможности за ефективни партньорства.

- НОРМАТИВНИ – Нормативните фактори са с общо позитивно въздействие при възходяща тенденция. Приет е нов закон, определени са ДОС в нормативен формат. Под обществен и професионален натиск те се подлагат на преглед и усъвършенстване. Подробна нормативна регламентация на дейности, функции и отговорности на субектите за подкрепа за личностното развитие на децата и учениците.
- ДОСТЪПНОСТ НА СРЕДАТА – Факторите на достъпност са с общо негативно въздействие при неутрална тенденция. Поради бюджетни финансови затруднения, инвестициите в достъп до инфраструктура и услуги в подкрепа на личностното развитие на децата и учениците не съответстват на настоящите им и бъдещи потребности (данни са посочени по-долу в анализа по съответните стратегически теми).

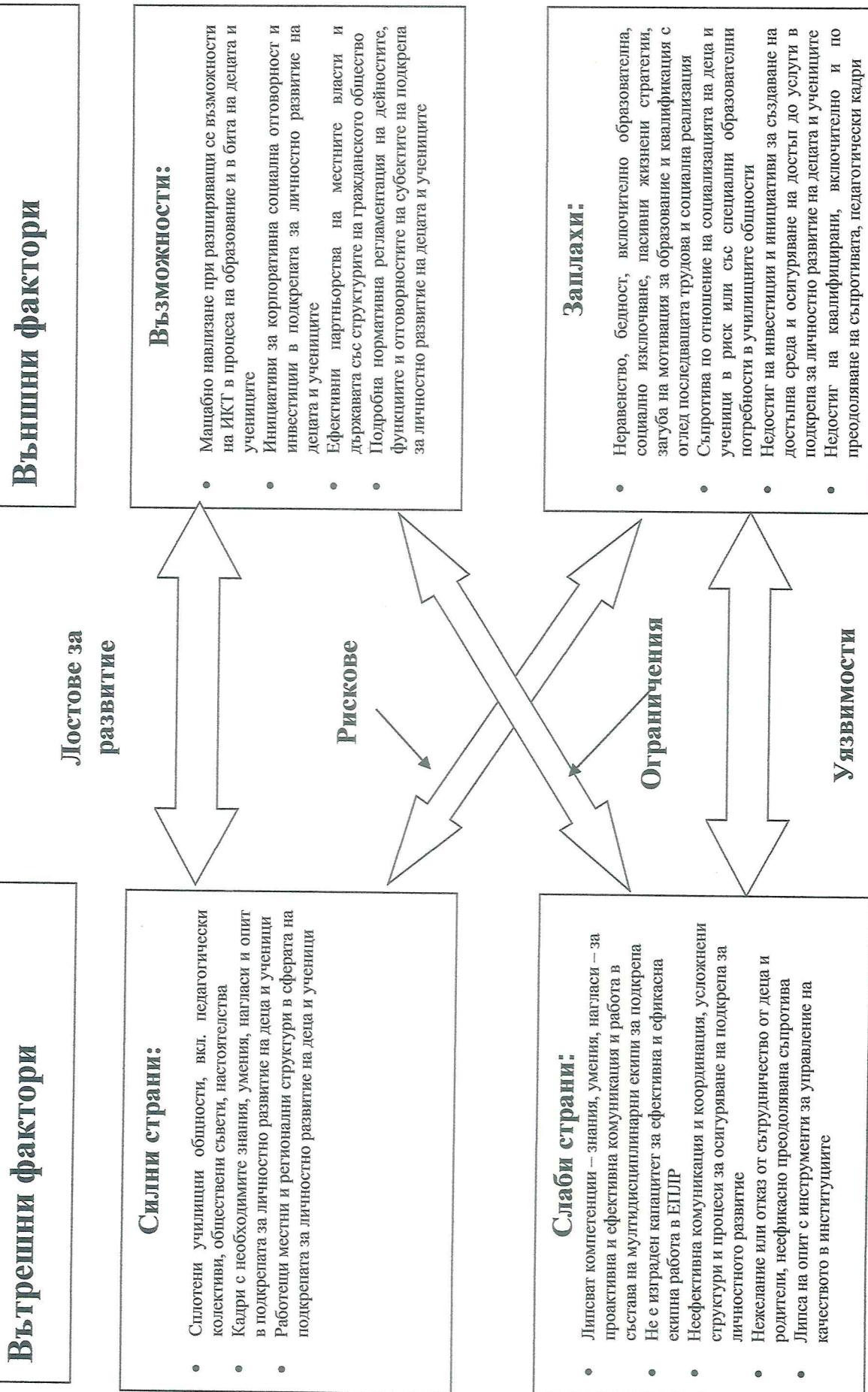
b. АНАЛИЗ НА СЪСТОЯНИЕТО **SWOT** - СИЛНИ СТРАНИ, СЛАБИ СТРАНИ, ВЪЗМОЖНОСТИ, ЗАПЛАХИ (РАЗШИРЕН **SWOT** – ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВА, ОГРАНИЧЕНИЯ, УЯЗВИМОСТИ, ЛОСТОВЕ ЗА РАЗВИТИЕ)

Анализът на факторите на средата **SWOT** е вторият стандартен елемент от стратегическия анализ, необходим за определяне на стратегията. При него се подлагат на оценка силните страни, слабите страни, възможностите и заплахите, които средата отправя към системата от субекти, на които възлагаме стратегическото изпълнение – главно образователните институции в областта. Чрез т. нар. разширен **SWOT** анализ на преглед и оценка се подлага синергията от силните страни, слабите страни, възможностите и заплахите, които очертава предизвикателствата, ограниченията, уязвимостите и лостовете за развитие на субектите и практиките на стратегическо изпълнение. В същия формат на **SWOT** анализ се провежда и анализа на състоянието по всяка една от поставените по-долу стратегически теми. Основни

Външни фактори

Лостове за
развитие

Външни фактори

Разширена матрица на ситуацияен SWOT – анализ

източници за проведения SWOT анализ са изгответните от общинските администрации по предоставената от РУО – Пазарджик аналитична рамка и утвърдени от общинските съвети анализи на общините от областта, както и обобщения в същата рамка областен анализ.

- СИЛНИ СТРАНИ – Силните страни са основно свързани с качеството на педагогическите колективи и компетентностите на педагогическите кадри за подкрепа на личностното развитие на децата и учениците, както и с наличието на работещи местни и регионални структури на изпълнителната власт с нормативно определени функции в тази област.
- СЛАБИ СТРАНИ – Слабите страни са свързани основно с липсата на компетентности за работа в мултидисциплинарни екипи, включително и ЕПЛР, поради неефективна комуникация и координация. Нежелание или отказ от сътрудничество от страна на деца и родители, неефикасно преодолявана съпротива. Липса на опит в управлението на качеството в институциите.
- ВЪЗМОЖНОСТИ – Възможностите са свързани с ефективните партньорства на местните власти и държавата със структурите на гражданското общество, включително и чрез инициативи за корпоративна социална отговорност. Машабното навлизане на ИКТ в процеса на образование и в бита също създава възможности за ефективна комуникация и координация в подкрепа на личностното развитие на децата и учениците.
- ЗАПЛАХИ – Основните източници на заплаха са в социалната сфера – неравенството, бедността, включително образователната бедност, социалното изключване, загубата на мотивация за образование и квалификация с оглед последваща трудова и социална реализация. Недостиг на инвестиции и инициативи за създаване на достъпна среда. Недостиг на квалифицирани педагогически кадри.

- РАЗШИРЕН SWOT – ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВА, ОГРАНИЧЕНИЯ, УЯЗВИМОСТИ, ЛОСТОВЕ ЗА РАЗВИТИЕ –
  - ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВА - Неравенството, бедността, включително образователната бедност, социалното изключване, загубата на мотивация за образование и квалификация с оглед последваща трудова и социална реализация, недостига на инвестиции и инициативи за създаване на достъпна среда, както и на квалифицирани педагогически кадри, са предизвикателствата, които средата отправя към институциите и педагогическите колективи. Те могат да бъдат посрещнати само под условието за подкрепа от страна държавата и местните власти чрез компетентните специализирани звена и структури и с адекватно на потребностите ресурсно обезпечаване.
  - ОГРАНИЧЕНИЯ - липсата на компетентности за работа в мултидисциплинарни екипи, включително и ЕПЛР, неефективната комуникация и координация, нежеланието или отказа от сътрудничество от страна на деца и родители, при неефикасно преодолявана съпротива ограничават възможностите, които ефективните партньорства на местните власти и държавата със структурите на гражданското общество, включително и чрез инициативи за корпоративна социална отговорност, предоставят. Липса на опит в управлението на качеството в институциите ограничава възможностите, които ИКТ предоставят за цялостно подобреие на изпълнението.
  - УЯЗВИМОСТИ – Липсата на специфичен капацитет за работа в мултидисциплинарни екипи, включително и в ЕПЛР, при отказа и нежеланието за сътрудничество от страна на децата и родителите, създава условия за силна уязвимост спрямо ефектите на неравенството, бедността, включително образователната, и социалното изключване на мотивацията на учениците за образование и квалификация. Тази уязвимост отнема от шансовете им за трудова и социална реализация.
  - ЛОСТОВЕ ЗА РАЗВИТИЕ – Тласък в развитието на системата за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците може да даде изявата на качеството на педагогическите колективи и компетентностите на

педагогическите кадри в създадените ефективните партньорства на местните власти и държавата със структурите на гражданското общество, включително и в инициативите за корпоративна социална отговорност.

II. ВИЗИЯ: ДЕЦА И УЧЕНИЦИ С УДОВЛЕТВОРЕНИ ИНДИВИДУАЛНИ ОБРАЗОВАТЕЛНИ ПОТРЕБНОСТИ, РАЗВИЛИ ЛИЧНИТЕ СИ СПОСОБНОСТИ И УМЕНИЯ В ПОДХОДЯЩА ФИЗИЧЕСКА, ПСИХОЛОГИЧЕСКА И СОЦИАЛНА СРЕДА В МЕСТНАТА СИ ОБЩНОСТ

МИСИЯ: ОБРАЗОВАТЕЛНИТЕ ИНСТИТУЦИИ, ДЪРЖАВНИТЕ И МЕСТНИТЕ ОРГАНИ И СТРУКТУРИ И ДОСТАВЧИЦИТЕ НА СОЦИАЛНИ УСЛУГИ ОКАЗВАТ ОБЩА И ДОПЪЛНИТЕЛНА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ НА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ В МЕСТНИТЕ ОБЩНОСТИ НА ОБЛАСТ ПАЗАРДЖИК В СТРАТЕГИЧЕСКИ СИНХРОН ЧРЕЗ СОЦИАЛНО ОТГОВОРНО ПАРТНЬОРСТВО

ПРИНЦИПИ:

Подкрепата за личностно развитие на децата и учениците е вътрешно присъщ елемент на приобщаващото образование, което е неизменна част от правото на образование и се реализира в съответствие със следните принципи:

1. гарантиране на правото на всяко дете и ученик на достъп до детска градина или училище най-близо до неговото местоживееене и на правото му на качествено образование;
2. гарантиране на достъпа на всяко дете или ученик до подкрепа за личностно развитие в зависимост от неговите индивидуални потребности с оглед възможността за възникване на затруднения в процеса на обучението и приобщаването и на необходимостта от подходяща подкрепа;
3. прилагане на диференцирани педагогически подходи в съответствие с интересите и стимулиращи мотивацията на детето и на ученика, съобразени с възрастовите и

социалните промени в живота му и адаптирани към способността му да прилага усвоените компетентности на практика;

4. приемане и зачитане на уникалността на всяко дете и ученик – индивидуалните потребности и възможности, личностните качества, знанията, уменията и интересите, на които образователната институция трябва да отговори по подходящ начин, така че детето или ученикът да развие максимално своя потенциал;

5. равнопоставеност и недопускане на дискриминация при провеждане на предучилищното и училищното образование, гаранции за които са създадените условия за обучение на всички деца и ученици заедно, независимо от трудностите и различията, които може да възникнат при ученето и научаването и при участието им в дейността на детската градина или училището;

6. системен и холистичен подход на организация и сътрудничество на образователните институции в областта на приобщаващото образование на всички равнища – управление и екипност, използване на приобщаващи педагогически практики, създаване на сигурна и подкрепяща среда, участие на родителите, мониторинг на процеса и на качеството на подкрепата за личностно развитие, както и на влиянието им върху обучението и постиженията на децата и учениците;

7. сътрудничество между всички участници в процеса на приобщаващото образование – детската градина, училището, центърът за подкрепа за личностно развитие, детето, ученикът, семейството и общността;

8. намаляване на влиянието на социалните неравенства върху ученето и върху участието на децата и учениците в дейността на детската градина или училището;

9. нетърпимост към дискриминиращите нагласи и поведение и подготовка на децата и учениците за живот в приобщаващо общество;

10. гъвкавост и динамичност на процеса на приобщаващото образование съобразно потребностите на децата и учениците и в зависимост от спецификата на обществения живот.

Стратегическото планиране на подкрепата за личностно развитие на децата и учениците и управлението на стратегическото изпълнение се осъществяват в съответствие с тези принципи.

III. СТРАТЕГИЧЕСКИ ЦЕЛИ

Стратегическите цели се поставят в съответствие с общите и специфични потребности на главните заинтересовани от подкрепата за личностното им развитие страни – децата и учениците. Общото и специфичното по отношение на настоящите и бъдещите потребности на децата и учениците е основанието нормативно да бъдат определени два вида подкрепа – обща и допълнителна. Същевременно, спецификата на целевите групи на подкрепа е отразена при различните видове допълнителна подкрепа, която децата и учениците могат да получат за личностното си развитие. Целеполагането, както и стратегическото изпълнение, следва да се основават на разбирането, че образователните потребности, развитието на способностите и уменията, укрепването на здравето на децата и учениците са индивидуални по дефиниция - в съответствие с принципа на приемане и зачитане на уникалността на всяко дете и ученик. Спецификата на целевите групи на подкрепа намира отражение в стратегията чрез определянето на пет стратегически теми, по които са поставени и петте основни стратегически цели, формулирани като целен стратегически резултат.

СТРАТЕГИЧЕСКИ ТЕМИ:

СТ1: ОБЩА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНОТО РАЗВИТИЕ НА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ ОТ ОБЛАСТ

ПАЗАРДЖИК

СЦ1: УДОВЛЕТВОРЕНИ ИНДИВИДУАЛНИ ОБРАЗОВАТЕЛНИ ПОТРЕБНОСТИ

СТ2: ДОПЪЛНИТЕЛНА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНОТО РАЗВИТИЕ НА ДЕЦА И УЧЕНИЦИ В РИСК

СЦ2: НАМАЛЕНА УЯЗВИМОСТ И УПРАВЛЯВАН РИСК

СТ3: ДОПЪЛНИТЕЛНА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНОТО РАЗВИТИЕ НА ДЕЦА И УЧЕНИЦИ СЪС

СПЕЦИАЛНИ ОБРАЗОВАТЕЛНИ ПОТРЕБНОСТИ

СЦ3: УДОВЛЕТВОРЕНИ ИНДИВИДУАЛНИ СПЕЦИАЛНИ ОБРАЗОВАТЕЛНИ ПОТРЕБНОСТИ

СТ4: ДОПЪЛНИТЕЛНА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНОТО РАЗВИТИЕ НА ДЕЦА И УЧЕНИЦИ С

ХРОНИЧНИ ЗАБОЛЯВАНИЯ

СЦ4: УДОВЛЕТВОРЕНИ ИНДИВИДУАЛНИ ОБРАЗОВАТЕЛНИ ПОТРЕБНОСТИ И ПОДОБРЕНО

ЗДРАВЕ

СТ5: ДОПЪЛНИТЕЛНА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНОТО РАЗВИТИЕ НА ДЕЦА И УЧЕНИЦИ С

ИЗЯВЕНИ ДАРБИ

СЦ5: РАЗВИТИ В СЪОТВЕТСТВИЕ С ИЗЯВЕНАТА ДАРБА ЛИЧНИ СПОСОБНОСТИ И УМЕНИЯ

Всяка една от стратегическите теми е развита във формат на Балансирана система от показатели за ефективност (Balanced scorecard – BSc), след анализ на състоянието (SWOT). В приложения формат, по четири взаимно свързани направления, очертаващи мисията на стратегическото изпълнение, са посочени целите, показателите (индикаторите), задачите и инициативите за изпълнението им, както и прогноза за необходимия бюджет.

СТ1: ОБЩА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНОТО РАЗВИТИЕ НА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ ОТ ОБЛАСТ ПАЗАРДЖИК

СЦ1: УДОВЛЕТВОРЕНИ ИНДИВИДУАЛНИ ОБРАЗОВАТЕЛНИ ПОТРЕБНОСТИ

Според информацията и анализа на данните за децата в системата на предучилищно и училищно образование в Област Пазарджик, с източник националната статистика (НСИ):

- В последните петнадесет години броят на детските градини в областта варира в границите от 130 през 2001/2002 до 78 през 2013/2014, през 2015/2016 те са 79;
- В последните десет години нетният коефициент на записване на децата в детските градини расте – от 55.4% през 2005/2006 до 74.8% през 2015/2016;
- В последните пет години броят на децата в детските градини варира в границите от 8260 деца през 2015/2016 до 8585 деца през 2014/2015, през 2015/2016 броят е 8260 деца при общ капацитет от 8715 места в общо 356 групи, при което на 100 деца съответстват 106 места;
- За последните петнадесет години числеността на педагогическия персонал в детските градини варира в границите от 609 през 2001/2002 до 668 в периода 2009-2011, като през 2015/2016 е 650 человека;
- Броят на учащите в общеобразователни и специални училища през 2015/2016 е 22739;
- Броят на учащите в професионалните училища през 2015/2016 е 5687;
- Броят на учителите в общеобразователни и специални училища през 2015/2016 е 1744;
- Броят на учителите в професионалните училища през 2015/2016 е 706;
- Общият брой на училищата през 2015/2016 е 117 – 95 общеобразователни, 4 специални и 18 професионални;

БАЛАНСИРАНА СИСТЕМА ОТ ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ЕФЕКТИВНОСТ

СТРАТЕГИЧЕСКА ТЕМА: ОБЩА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ НА ДЕЦА И УЧЕНИЦИ

BALANCED SCORECARD				ПЛАН			
НАПРАВЛЕНИЕ	СТРАТЕГИЧЕСКА КАРТА	СТРАТЕГИЧЕСКИ ЦЕЛИ	ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ЕФЕКТИВНОСТ	ЗАДАЧИ	ИНИЦИАТИВИ	БЮДЖЕТ	ИЗПЪЛНИТЕЛ
КАЧЕСТВО И РЕЗУЛТАТИ	<ul style="list-style-type: none"> Резултати за децата и учениците Резултати за обществото Резултати за хората Ключови резултати	<ul style="list-style-type: none"> Добро управление на институциите, грижа за здравето и развитие на способностите и уменията на децата и за включване и участие в училищната и местната общност чрез повишаващо се качество на образоването	<ul style="list-style-type: none"> Брой приложения и внедрени инструменти и стандарти за управление на качеството в институциите с индикатори за резултати при подкрепа за личностното развитие на деца и ученици Степен на удовлетвореност на децата и учениците и законните им представители Регионални, национални и европейски рейтинги и класации	<ul style="list-style-type: none"> Брой	<ul style="list-style-type: none"> Установяване на връзка с децата и учениците и законните им представители чрез програми за обучение и подкрепа Мониторинг на изпълнението	<ul style="list-style-type: none"> Общини, ЦПЛР Училища и лягски градини НПО Бизнес	
СТРУКТУРИ И ПРОЦЕСИ	<p>Ключов процес: Развитие на способностите и уменията на децата и учениците за включване и участие в общността</p> <p>Помощни процеси:</p> <ul style="list-style-type: none"> Грижа за здравето на деца и ученици Ранно оценяване на потребностите от подкрепа на децата е учениците Превенция на насилствено и проблемното поведение на децата и учениците Превенция на обучителните затруднения на децата и учениците Обща подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в ЦПЛР Изграждане на организационен климат и психологияческа среда <p>Структури:</p> <ul style="list-style-type: none"> ЦПЛР Училища и лягски градини НПО, работещи в сектора Бизнес	<ul style="list-style-type: none"> Ефективна координация на специализираните структури, екипи и процеси за развитие на способностите и уменията на децата и включването и участиято им в общността	<ul style="list-style-type: none"> Брой индивидуални оценки на деца и ученици Брой на децата и учениците включени в лейности по гревенния на обучителните затруднения Брой на децата и учениците включени в организационни педагогически форми – клубове, състави, ансамбли, секции, отбори и други, вкл. при ЦПЛР Брой координирани инициативи и инновации за подкрепа за личностното развитие на децата и учениците	<ul style="list-style-type: none"> Брой	<ul style="list-style-type: none"> Разработване на мерки за подкрепа според настоящи и бъдещи потребности на децата и учениците Систематично обучение и подготовка на кадриите за работа с деца и ученици Изграждане на механизъм и система за вътрешна комуникация и координация на структурите и екипите за подкрепа Учредяване на институционални, регионални и общностни награди за постижения в образователната дейност, заниманието по интереси и за принос в развитието на училищната общност	<ul style="list-style-type: none"> Общини, ЦПЛР Училища и лягски градини НПО Бизнес	
ПАРТНЬОРСТВА И РЕСУРСИ	<ul style="list-style-type: none"> Човешки ресурси Информационни ресурси Материални ресурси - партньорства	<ul style="list-style-type: none"> Осигуряване на достъп до необходимите човешки, информационни и материални ресурси чрез социално отговорни стратегически партньорства в местните общности и извън тях	<ul style="list-style-type: none"> Брой внедрени информационни системи и технологии Брой споразумения за партньорство	<ul style="list-style-type: none"> Брой	<ul style="list-style-type: none"> Анализ на заинтересованите страни потенциални партньори Участие в програми и проекти за подкрепа на развитието Внедряване на ИКТ и системи	<ul style="list-style-type: none"> РДПО ЦПЛР Общини Училища и лягски градини НПО	
ХОРА И КОМПЕТЕНТНОСТИ	<ul style="list-style-type: none"> Стратégически професии (учителите, психологът, педагогически съветник в детската градина, учителът, ЦПЛР) Профили на компетентността на стратегическите професии: <ul style="list-style-type: none"> Знания, Умения, Нагласи	<ul style="list-style-type: none"> Определяне на стратегическите професии, откриване на профил на компетентността за всичка една от тях и подкрепа за развитието им Стратégически професии (учителите, психологът, педагогически съветник в детската градина, учителът, ЦПЛР)	<ul style="list-style-type: none"> Обхват на служителите със стратегически професии в съвместни обучения по програми за екипна работа в ЕПЛР е КЕ Райзер на инвестициите в обучение и квалификация Степен на удовлетвореност на служителите	<ul style="list-style-type: none"> %	<ul style="list-style-type: none"> Изграждане на профили на компетентностите и планове за кариерно развитие на служителите със стратегически професии Обучение на служителите със стратегически професии чрез проектно финансиране Периодично анкетиране на степента на удовлетвореност	<ul style="list-style-type: none"> РДПО ЦПЛР Общини Училища и лягски градини НПО	

Данни за деца и ученици, посещаващи детски градини и училища към 15.09.2016 г. (в документацията на отдел "Образование" на общинската администрация):

- Деца в детски градини /без подлежащи на задължително предучилищно образование/- 3574;
- Деца, подлежащи на задължително предучилищно образование /ПГ в детската градина или училище/- 4223;
- Ученици в общински и държавни училища / 1- 4 клас/- 9309;
- Ученици в общински и държавни училища / 5- 8 клас/- 8595;
- Ученици в общински и държавни училища / 6-12 клас/- 7206.

Данни за материалната среда в институциите. Анкетирани 195 училища и детските градини, при което е установено наличие/отсъствие на:

- Спортна база:
  - физкултурен салон – 118/77
  - спортна площадка – 148/47
  - спортни съоръжения – 143/52
- Библиотечно-информационно обезпечаване – 144/51
- Компютърни кабинети – 121/74
- Столово хранене:
  - В самостоятелен стол – 49/146
  - Чрез кетъринг – 72/123
- Транспорт:
  - За ученици до 16 г. – 56/139
  - За ученици над 16 г. – 15/180

SWOT АНАЛИЗ

СТРАТЕГИЧЕСКА ТЕМА: ДОПЪЛНИТЕЛНА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ НА ДЕЦА И УЧЕНИЦИ В РИСК

НАПРАВЛЕНИЕ:	ВЪТРЕШНИ ФАКТОРИ			ВЪНШНИ ФАКТОРИ		
	СИЛНИ СТРАНИ	СЛАБИ СТРАНИ	ВЪЗМОЖНОСТИ	ЗАПЛАХИ		
КАЧЕСТВО И РЕЗУЛТАТИ	<ul style="list-style-type: none"> Работещи: <ul style="list-style-type: none"> Силотни училищни общинности, вкл. педагогически колективи Обществени съвети Наставтелиства Ученнически съвети Доброволчески структури с преобладаващи нагласи към повишено качество на образование 	<ul style="list-style-type: none"> Недостатъчно или отказ от съдействие от страна на родители/е Нежелание за сътрудничество от страна на децата Липса на опит с инструменти и стандарти за управление на качеството в институциите 	<ul style="list-style-type: none"> Подкрепа от страна на местните власти Подкрепа от регионалните и националните структури на изпълнителна власт Подкрепа от национално представени НПО и синдикатите Стандарти и инструменти за управление на качеството 	<ul style="list-style-type: none"> Липса на традиции и ролеви модели на отговорно родителство в определени общинности Липса на патрисипативни нагласи в определени общинности Ниска степен на доверие към институциите Наличие на сегрегации етнически и религиозни общности 		
	<ul style="list-style-type: none"> Работещи: <ul style="list-style-type: none"> Местни комисии за БПМН Детски педагогически стапи Отдели Закрила на детето в ДСП Училища с натрупан опит в действието за закрила и подкрепа на деца в риск 	<ul style="list-style-type: none"> Неэффективна комуникация (неинформираност, избирателно информиране) Неэффективна координация Неэффективно взаимодействие Недостатъчно съдействие Усложнени структури и процеси за осигуряване на подкрепа за личностно развитие 	<ul style="list-style-type: none"> Разработени на национално ниво инструкции, методически указания, методики за работа с деца и ученици в риск Възможности за разработване на програми и проекти, финансираани от европейски и национални фондове за финансова подкрепа 	<ul style="list-style-type: none"> Усложнени нормативни регулатации и регламенти на дейността Формализъм при прилагане на нормативните разпоредби Недостатъчна ангажираност и подкрепа от други структури на изпълнителната власт 		
	<ul style="list-style-type: none"> Работещи: <ul style="list-style-type: none"> НПО активни в подкрепата за деца и учениците в риск Модели на социално отговорно партньорство (в контекста на координационни механизми за подкрепа с участието на НПО и териториални структури и звена на изпълнителната власт) 	<ul style="list-style-type: none"> Недостатъчно съдействие от местните общинности и структурите на гражданско общество в тях Неадекватно спрямо настоящите и бъдещите потребности за подкрепа на личностно развитие ресурсно обезпечаване 	<ul style="list-style-type: none"> Партньорства с НПО и бизнеса в контекста на социално отговорното партньорство Партньорство със структурите на гражданско общество в местните общинности (народни читалища, клубове, сдружения и др.) 	<ul style="list-style-type: none"> Общности с доминиращи пасивни жизнени стратегии Общности толериращи девиантното поведение, включително и насилие над деца Общности със социално изключване Приятелска среда и микрообщности с девиантни нагласи 		
	<ul style="list-style-type: none"> Работещи: <ul style="list-style-type: none"> Секретари на МКБПМН Членове на бюро на МКБПМН Инспектори ДПС Обществени взаимодействия Социални работници Училищни психологии Педагогически съветници Учител/казаси ръководители с висока квалификация 	<ul style="list-style-type: none"> Липсват компетенции – знания, умения, нагласи – за проектна и ефективна комуникация и работа в мултидисциплинарни екипи Не е изграден необходимия капацитет за ефективна и ефикасна екипна работа в ЕПЛР 	<ul style="list-style-type: none"> Провеждане на съвместни квалификационни курсове по програми за екипна работа Създаване и участие в регионални и национални експертни общности (структурни) за обмяна на добри практики и бенчърнинг 	<ul style="list-style-type: none"> Институционална обособеност и изолация на експертите Липса на успешни роли на модела и инициативи за съвместна квалификация и изграждане на капацитет за екипна работа 		
	<ul style="list-style-type: none"> Хора и компетентности 					

БАЛАНСИРАНА СИСТЕМА ОТ ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ЕФЕКТИВНОСТ – ДЕЦА И УЧЕНИЦИ В РИСК

СТРАТЕГИЧЕСКА ТЕМА: ДОПЪЛНИТЕЛНА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ НА ДЕЦА И УЧЕНИЦИ В РИСК		BALANCED SCORECARD			ПЛАН		
НАПРАВЛЕНИЕ	СТРАТЕГИЧЕСКА КАРТА	СТРАТЕГИЧЕСКИ ЦЕЛИ	ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ЕФЕКТИВНОСТ	ЗАДАЧИ	ИНИЦИАТИВИ	БЮДЖЕТ	ИЗПЪЛНИТЕЛ
КАЧЕСТВО И РЕЗУЛТАТИ <ul style="list-style-type: none"> ■ Резултати за децата и учениците ■ Резултати за обществото ■ Резултати за хората ■ Ключови резултати 	<p>Добро управление на институциите, осигуряващо подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в риска чрез повишаващо се качество на образоването (обучение, възпитание и социализация)</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Намален относителен дял на малолетни и непълнолетни с ПП ■ Степен на удовлетвореност на децата и учениците в риск и законните им представители 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Добро приложени и внедрени инструменти и стандарти за управление на качеството в институциите с индикатори за деца и ученици в риск ■ Намален относителен дял на малолетни и непълнолетни с ПП ■ Степен на удовлетвореност на децата и учениците в риск и законните им представители 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Брой приложени и внедрени инструменти и стандарти за управление на качеството в институциите с индикатори за деца и ученици в риск ■ Намален относителен дял на малолетни и непълнолетни с ПП ■ Степен на удовлетвореност на децата и учениците в риск и законните им представители 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Брой ■ % 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Установяване на връзка с децата и учениците в риск ■ Установяване на връзка с родители на децата и учениците в риск ■ Оценка на ефекта от мерките за управление на риска ■ Мониторинг на изпълнението 		Общини РУП ДСП Училища НПО
СТРУКТУРИ И ПРОЦЕСИ <ul style="list-style-type: none"> ■ Управление на риска ○ Оценка на индивидуалните потребности ○ Работа по конкретен случай ○ Управление на човешките ресурси ■ Управление на информациията ■ Управление на партньорствата Сптуркури: ○ Местни комисии за БПМН ○ Детски педагогически стани ○ Отделни Закрила на детето в ДСП ○ Училища – КЕ и ЕППР ○ НПО, работещи в сектора ○ Бизнес 	<p>Ключов процес:</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Управление на риска ○ Оценка на индивидуалните потребности ○ Работа по конкретен случай ○ Управление на човешките ресурси ■ Управление на информациията ■ Управление на партньорствата Сптуркури: ○ Местни комисии за БПМН ○ Детски педагогически стани ○ Отделни Закрила на детето в ДСП ○ Училища – КЕ и ЕППР ○ НПО, работещи в сектора ○ Бизнес 	<p>Управление на риска и намаляване на уязвимостта на децата и учениците в риск чрез ефективна координация и стратегически синхрон на структури, процеси и човешки ресурси</p> <p>Помощни процеси:</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Управление на човешките ресурси ■ Управление на информациията ■ Управление на партньорствата <p>Структури:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Местни комисии за БПМН ○ Детски педагогически стани ○ Отделни Закрила на детето в ДСП ○ Училища – КЕ и ЕППР ○ НПО, работещи в сектора ○ Бизнес 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Брой индивидуални оценки на деца и ученици в риск ■ Брой конкретни случаи, по които се работи ■ Брой координационни инициативи и инновации 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Брой ■ Брой 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Разработване на мерки за подкрепа според настоящи и бъдещи потребности ■ Систематичен подбор на кадри за работа с деца и ученици в риск ■ Изграждане на механизъм и система за вътрешна комуникация и координация ■ Развитие на структурата на Местните комисии за БПМН в съответствие с анализ на потребностите 		Общини РУП ДСП Училища НПО
ПАРТНЬОРСТВА И РЕСУРСИ <ul style="list-style-type: none"> ■ Човешки ресурси ■ Информационни ресурси ■ Материални ресурси ■ Партийорство 	<p>Осигуряване на достъп до необходимите човешки, информационни и материални ресурси чрез социално отговорни стратегически партньорства в местните общини</p>	<ul style="list-style-type: none"> ■ Европейски и информационни системи и технологии ■ Размер на инвестиции/ капиталови ■ Брой споразумения за партньорство 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Европейски и информационни системи и технологии ■ Размер на инвестиции/ капиталови ■ Брой споразумения за партньорство 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Брой ■ Лева ■ Брой 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Анализ на заинтересованите страни потенциални партньори ■ Участие в програми и проекти за подкрепа на развитието ■ Внедряване на ИКТ и системи 		Общини РУП ДСП Училища НПО
ХОДА И КОМПЕТЕНТНОСТИ <ul style="list-style-type: none"> ■ Стратегически професии (психолог и/или педагогически съветник, социален работник, посъщик на учителя, медиатор в общността) ○ Профил на компетентностите на стратегическите професии: ■ Знания, ■ Умения, ■ Напласти ■ Удовлетвореност (на хората) 	<p>Определение на стратегическите професии, очертаване на профил на компетентностите за всяка една от тях и подкрепа за развитието им</p>	<ul style="list-style-type: none"> ■ Определяне на стратегическите професии, очертаване на профил на компетентностите за всяка една от тях и подкрепа за развитието им ■ Степен на удовлетвореност на служителите 	<ul style="list-style-type: none"> ■ % 		<ul style="list-style-type: none"> ■ Обхват на служителите със стратегически професии в същността обучения по програми за експона работи в ЕПР ■ Размер на инвестициите в обучение и квалификация ■ Степен на удовлетвореност на служителите 		Общини РУП ДСП Училища НПО

СТ2: ДОПЪЛНИТЕЛНА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНОТО РАЗВИТИЕ НА ДЕЦА И УЧЕНИЦИ В РИСК

СЦ2: НАМАЛЕНА УЯЗВИМОСТ И УПРАВЛЯВАН РИСК

Според информацията и анализа на данните за децата в системата на предучилищно и училищно образование в Област Пазарджик, с източник националната статистика (НСИ):

- През последните петнадесет години броят на учащите от I-VIII клас, напуснали общеобразователните и специални училища, варира от 712 през 2012/2013 до 1219 през 2003/2004, през 2014/2015 той е 919;

Данни за обхват и посещаемост на деца и ученици за учебната 2015/2016 година:

- Брой необхванати 5-годишни и 6-годишни деца на територията на общината – **998**;
- Брой деца в задължителна училищна възраст, необхванати в системата на училищното образование – **467**;
- Брой деца и ученици, нередовно посещаващи ДГ /училище – **579**;
- Брой ученици, отпаднали от системата на училищното образование – **368**.

Според информацията и анализа на данни с източник в документацията на училищата / ДГ, ДСП, ОЗД, МКБППМН; отдел "Образование", РЗИ, РУО, ГРАО, Областни съвети по наркотични вещества, РПУ и др, в Област Пазарджик:

- Деца без родителска грижа или чиито родители са починали, неизвестни, лишени са от родителски права или родителските им права са ограничени, в т.ч с родители в чужбина – **780**;
- Деца, жертва на злоупотреба, насилие, експлоатация или всякакво друго нехуманно или унизилено отношение или наказание във или извън семейството му – **62**;
- Деца в опасност от увреждане на физическото, психическото, моралното, интелектуалното и социалното развитие – **141**;

- Деца, извършили насилие – 41.

Данните за децата в рисък, настанени в Област Пазарджик за учебната 2015/2016, са:

- Деца настанени в близки и роднини - 164;
- Професионални семейства - 112;
- Доброволни семейства - 1;
- Деца настанени в социална услуга резидентен тип - 189;
- Случаи по превенция - 128;
- Реинтеграция - 92.

Според информацията и анализа на данните за малолетни и непълнолетни, извършители на престъпления в Област Пазарджик, с източник националната статистика (НСИ):

- През 2012 са извършени общо 160 престъпления – 25 от деца на възраст 8-13 години и 135 от деца на възраст 14-17 години;
- През 2013 са извършени общо 184 престъпления – 29 от деца на възраст 8-13 години и 155 от деца на възраст 14-17 години;
- През 2014 са извършени общо 130 престъпления – 23 от деца на възраст 8-13 години и 107 от деца на възраст 14-17 години;

При това с най-висок брой и през трите посочени години са кражбите – между 88 и 110, следвани от хулиганство – между 5 и 21 годишно и унищожаване и повреждане на имущество – между 6 и 14 годишно.

SWOT АНАЛИЗ

СТРАТЕГИЧЕСКА ТЕМА: ДОПЪЛНИТЕЛНА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ НА ДЕЦА И УЧЕНИЦИ СЪС СОП

НАПРАВЛЕНИЕ:	ВЪТРЕШНИ ФАКТОРИ		ВЪНШНИ ФАКТОРИ	
	СИЛНИ СТРАНИ	СЛАБИ СТРАНИ	ВЪЗМОЖНОСТИ	ЗАГЛАХИ
КАЧЕСТВО И РЕЗУЛТАТИ	<ul style="list-style-type: none"> Квалифицирани специалисти с богат опит и мотивация за работа, прилагачи иновативни и интерактивни методи за работа, ИКТ, обучителни софтуерни програми. Свобода на учителя за креативен и творчески подход във взаимодействие. Създавани координирани екипи и ЕПЛР на всяко едно дете със СОП Провеждане на ранна диагностика и организиране на учебния процес според индивидуалните потребности и възможности по инд. учебни планове и програми, планове за подкрепа на личностно развитие, предоставяне на допълнителна подкрепа, мониторинг на процеса и отбелязване на резултати. Осигурена е необходима материално-техническата база, подкрепяща среда и достъп до ресурсите. 	<ul style="list-style-type: none"> Обучителни трудности, ниска мотивация за учебен труд Трудности в изграждането на толерантна и подкрепяща образователна среда в условията на мултикултурна и мултиетническа общност Липса на опит с инструменти и стандарти за управление на качеството в институциите Създавани координирани екипи и ЕПЛР на всяко едно дете със СОП Провеждане на ранна диагностика и организиране на учебния процес според индивидуалните потребности и възможности по инд. учебни планове и програми, планове за подкрепа на личностно развитие, предоставяне на допълнителна подкрепа, мониторинг на процеса и отбелязване на резултати. Осигурена е необходима материално-техническата база, подкрепяща среда и достъп до ресурсите. 	<ul style="list-style-type: none"> Утвърждаване на принципите на приобщаващо образование чрез ЗТУО и редица подзаконови разпоредби. Подкрепа от страна на местните власти Подкрепа от регионалните и националните структури на изпълнителна власт Подкрепа от национално представени НПО и синдикатите Стандарти и инструменти за управление на качеството 	<ul style="list-style-type: none"> Липса на традиции и роли на модели на отговорно родителство в определени общини Липса на партисипативни нагласи в определени общини Ниска степен на доверие към институциите. Наличие на сегрегации етнически и религиозни общности Структурите в процеса на приобщаващо образование, взаимодействието и сътрудничеството между институциите са в процес на изграждане. Не достатъчна информираност за ролята и функциите на новосъздадените ЦСОП
СТРУКТУРИ И ПРОЦЕСИ	<ul style="list-style-type: none"> координиращите екипи, ЕПЛР за всяко едно дете в ДГ и училища, достъпна архитектура среда регламентирана от ЗТУО и наредби структурата, условията и реда за утвърждаване на индивидуалните учебни планове, индивидуалните учебни програми и планове за подкрепа на ученици със специални образователни потребности прилагане на диференцирани педагогически подходи в съответствие с интересите и стимулиращи мотивацията на детето и на ученика, съобразени с възрастовите и социалните промени в живота му и адаптирани към способността му да прилага 	<ul style="list-style-type: none"> Моделът на взаимодействие между структурите в системата на приобщаващо образование е в процеса на изграждане. Неефективна координация Неефективно взаимодействие Недостатъчно съдействие Липса на достатъчно финансирание Труден адаптивен период или невъзможност за адаптация на дета и ученици със СОП и множество увреждания Излишен бюрократизъм и бумащина в работата на ЕПЛР 	<ul style="list-style-type: none"> Законови и подзаконовите разпоредби, регламенти на дейността на допълнителната подкрепа, за функции на координиращи екипи, ЕПЛР и други структури в системата на приобщаващо образование. Създаване на ЦСОП за осъществяване на диагностика, психолого-социална рехабилитация, педагогическа подкрепа и професионално обучение на деца и учениците със СОП и множествено увреждане и обучение, консултиране и подкрепа на семействата с деца със СОП. 	<ul style="list-style-type: none"> Усложнени нормативни регулатии и регламенти на дейността Формализъм при прилагане на нормативните разпоредби Недостатъчна информирваност, ангажираност и съдействие от страна на родителите Неефективно използване на капацитета на ЦСОП за осигуряване на допълнителна подкрепа за личностно развитие

	<p>Усвоените компетентности на практика:</p> <ul style="list-style-type: none"> • осигуряване на достъпна архитектурна, обща и специализирана подкрепяща среда, технически средства, специализирано оборудуване, didактически материали, методики и специалисти; • предоставяне на обучение по специалните учебни предмети за учениците със сензорни увреждания; • ресурсно подпомагане и професионално обучение 	<p>ПАРТНЬОРСТВА И РЕСУРСИ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Екипни срещи, кръгли маси, дискусии, инициативи и кампании за постигането на целите на приобщаващо образование • Привличане на необходимите ресурси, медиагори, доброволци и родителска общност • Екипни срещи, кръгли маси, дискусии, инициативи и кампании за постигането на целите на приобщаващо образование • Неадекватно спрямо настоящите и бъдещите потребности за подкрепа на личностно развитие ресурсно обезпечаване • Недостатъчно финансиране 	<ul style="list-style-type: none"> • Недостатъчно съдействие от местните общности и структурите на граѓанскиот общества в тях • Неадекватно спрямо настоящите и бъдещите потребности за подкрепа на личностно развитие ресурсно обезпечаване • Недостатъчно финансиране 	<ul style="list-style-type: none"> • Партньорства с НПО, синдикатите и бизнеса в контекста на социално отговорното партньорство • Партньорство, екипност и мултидисциплинарно сътрудничество на образователни институции, ЦПЛР, ЦСПО, РЦППО, НПО, НЛП, ЦОП, ЦНСГ, община, социални служби и други • Заинтересованни институции • Партньорство с община за участие и разработване на нови проекти • Подкрепа от страна на местните власти • Подкрепа от регионалните и националните структури на изпълнителна власт 	<ul style="list-style-type: none"> • Негативни нападачи и стереотипи • Нелигераща толерантна, подкрепяща мултикултурна и мултиетническа образователна среда • Сосициално-икономическо неравенство, бедност, безработица, родителска незанинтересованост, неграмотност, не достатъчна информираност. • Институционална обособеност и изолация на експертите
	<p>ХОРА И КОМПЕТЕНТНОСТИ</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Необходим брой видовете специалисти за ЕПЛР: • психолог или педагогически съветник, логопед, социален работник и ресурсни учител, реабилитатор на слуха и говора, учител на ученици с нарушуто зрение и други, както и кинезитерапевти и/или рехабилитатори, артерапевти и други специалисти, в зависимост от оценката на индивидуалните потребности, извършена от екипа за подкрепа за личностно развитие на детето или ученика. 	<ul style="list-style-type: none"> • Липсват компетенции – знания, умения, нападачи – за ефективна комуникация и работа в мултидисциплинарни екипи и мултикултурна образователна среда • Не е изграден необходимия капацитет за ефективна и ефикасна екипа работа в ЕПЛР • Недостатъчна компетентност за работа с деца и ученици със СОП 	<ul style="list-style-type: none"> • Провеждане и участие в съвместни квалификационни курсове по програми за екипна работа • Создаване и участие в регионални и национални експертни общности (структурни) за обмена на добри практики и бенч лърнинг • Регламентирано със законови и подзаконови разпоредби • професионално и кариерно развитие на педагогически персонал 	<ul style="list-style-type: none"> • Липса на успешни ролиеви модели и инициативи за съвместна квалификация и изградида на капацитет за екипна работа • Изчищен бюрократизъм и бумажница • Не достатъчна финансова обезпеченост на плановете и програмите за квалификация
		<ul style="list-style-type: none"> • Имат компетентност за изпълнение на необходимите компетентности, като съвкупност от знания, умения и отношения за всеки вид педагогически специалист • Удовлетвореност и мотивация на педагогическите специалисти 			

БАЛАНСИРАНА СИСТЕМА ОТ ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ЕФЕКТИВНОСТ – ДЕЦА И УЧЕНИЦИ СЪС СПЕЦИАЛНИ ОБРАЗОВАТЕЛНИ ПОТРЕБНОСТИ

СТРАТЕГИЧЕСКА ТЕМА: ДОПЪЛНИТЕЛНА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ НА ДЕЦА И УЧЕНИЦИ СЪС СПЕЦИАЛНИ ОБРАЗОВАТЕЛНИ ПОТРЕБНОСТИ

НАПРАВЛЕНИЕ	СТРАТЕГИЧЕСКА КАРТА	СТРАТЕГИЧЕСКИ ЦЕЛИ	BALANCED SCORECARD			БЮДЖЕТ	ИЗПЪЛНИТЕЛ
			ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ЕФЕКТИВНОСТ	ЗАДАЧИ	ИНИЦИАТИВИ		
КАЧЕСТВО И РЕЗУЛТАТИ	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Резултати за децата и учениците ▪ Резултати за общественото участие в образованието ▪ Резултати за хората ▪ Ключови резултати 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Добро управление на институциите, осигуряващо развитие на способностите и уменията на децата и учениците със СОП за включване и участие в училищната и местната общност чрез повишаващо се качество на образованието 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Брой приложени и внедрени инструменти и стандарти за управление на качеството в институциите с индикатори за резултати при подкрепа за личностното развитие на деца и ученици със СОП ▪ Степен на удовлетвореност на децата и учениците със СОП и законите им представители 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Брой ▪ % Висока 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Установяване на връзка с децата и учениците със СОП ▪ Установяване на връзка с родителите и законите представители на деца и учениците със СОП чрез програми за подкрепа на сърдъчната и мониторинг на изпълнението 	ЦСОП РЕПР, ЕПР РЦПО Общи Училища и детски градини НПО	
СТРУКТУРИ И ПРОЦЕС	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ключов процес: Развитие на способностите и учениците на децата и учениците със СОП за включване и участие в общността ▪ Помощни процеси: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Рехабилитация – психо-социална, зрителна, на слух и говора ▪ Управление на инфраструктурата за достъпна среда – физическа, архитектурна, специализирана подкрепа ▪ Управление на комуникацията, информациията и знанията (бис., чрез учебните програми и скълъжане) ▪ Структури: РЦПО, ЦСОП и; ▪ Регионален ЕПР на деца и ученици със СОП, включително мобилна група училища и детски градини – КЕ и ЕПР НПО, работещи в сектора Бизнес 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ефективна координация на специализираните структури, екипи и процеси за развитие на способностите и учениците на децата и учениците със СОП и включването и участията им в общността ▪ Управление на инфраструктурата за достъпна среда – физическа, архитектурна, специализирана подкрепа ▪ Управление на комуникацията, информациията и знанията (бис., чрез учебните програми и скълъжане) 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Брой индивидуални оценки на деца и ученици със СОП ▪ Евой индивидуални планове, по които се работи с децата и учениците със СОП ▪ Евой координационни инициативи и иновации за подкрепа за личностното развитие на децата и учениците със СОП 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Брой ▪ Брой ▪ Брой 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Разработване на мерки за подкрепа според настоящи и бъдещи потребности на децата и учениците със СОП и техните законни представители ▪ Систематичен подбор на кадри за работа с деца и ученици със СОП и изграждане на механизъм и система за вътрешна комуникация и координация на структурите и екипите за подкрепа 	РЦПО РЕПР, ЕПР ЦСОП КЕ Общи Училища и детски градини НПО	
ПАРТНЬОРСТВА И РЕСУРСИ	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Човешки ресурси ▪ Информационни ресурси ▪ Материални ресурси – партньорства 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Осигуряване на достъп до необходимите човешки, информационни и материални ресурси чрез социално отговорни стратегически партньорства в местните общности и извън тях 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Евой внедрени информационни системи и технологии ▪ Размер на инвестиции/ капиталови проразумявания за партньорство 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Брой ▪ Лева ▪ Брой 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Анализ на заинтересованите страни потенциални партньори ▪ Участие в програми и проекти за подкрепа на развитието ▪ Внедряване на ИКТ и системи 	Общи Училища и детски градини НПО Бизнес	
ХОРА И КОМПЕТЕНТНОСТИ	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Стратегически професии (ресурсен учител, помощник на учителя, рехабилитатор на слуха и говора, лекар, психолог, психотерапевт, логопед, социален работник и други) ▪ Профил на компетентностите на стратегическите професии: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Знания, ▪ Умения, ▪ Нагласи 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Определяне на стратегическите професии, опредяване на профила на компетентностите за всяка една от тях и подкрепа за развитието им ▪ Степен на удовлетвореност на служителите 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Обхват на служителите със стратегически професии в съвместни обучения по програми за екипна работа в ЕПР е КЕ ▪ Размер на инвестициите в обучение и квалификация ▪ % Висока 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ % ▪ Лева ▪ % 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Изготвяне на профили на компетентностите и планове за карриерно развитие на служителите със стратегически професии ▪ Обучение на служителите със стратегически професии чрез проектно финансиране ▪ Периодично анкетиране на стапента на удовлетвореност 	РЦПО ЦСОП Общи Училища и детски градини НПО	

СТЗ: ДОПЪЛНИТЕЛНА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНОТО РАЗВИТИЕ НА ДЕЦА И УЧЕНИЦИ СЪС СПЕЦИАЛНИ ОБРАЗОВАТЕЛНИ ПОТРЕБНОСТИ

СЦЗ: УДОВЛЕТВОРЕНИ ИНДИВИДУАЛНИ СПЕЦИАЛНИ ОБРАЗОВАТЕЛНИ ПОТРЕБНОСТИ

Данни за деца и ученици със специални образователни потребности –учебната 2016/2017:

- Общ брой на децата и учениците със специални образователни потребности, които се обучават в детски градини по чл. 35 и в училищата по чл. 38 от Закона за предучилищното и училищното образование – 942;
- Общ брой на децата и учениците със специални образователни потребности, които се обучават в специални училища – 242;
- Деца и ученици със сензорни увреждания - 98;
- Деца и ученици с множество увреждания – 248;
- Деца и ученици интелектуални затруднения – 463;
- Деца и ученици с езиково-говорни нарушения - 326;
- Деца със специфични нарушения на способността за учене (дислексия, дисграфия, дискалкулия) – 155;
- Деца и ученици с разстройства от аутистичния спектър – 59;
- Деца с емоционални и поведенчески разстройства - 179
- От всички деца и ученици със СОП – брой на децата и учениците с необходимост от интензивна грижа и подкрепа – 464.

Кадрова осигуреност със специалисти в социални и други институции на територията на Област Пазарджик (щатни бройки):

- Медицински специалисти – 135;
- Рехабилитатори - 13

- Логопеди – 12,5;
- Ресурсни учители – 46;
- Психолози – 20,5;
- Други – 10;
- Общо: 238.

Заявена е възможност за назначаване на още 26,75 щата ресурсни специалисти в 8 от 12-те общини на областта, които да поемат грижата за общо 619 деца със СОП в 150 училища и детски градини (по данни за учебната 2016/2017).

Данните за наличие/отсъствие на елементи от достъпна архитектурна среда в **135** анкетирани училища:

- Достъпен вход:
  - Рампа – **39/96**
  - Подемна платформа – **6/129**
- Достъпност до помещения и пространства:
  - Безопасни парапети – **87/48**
  - Нехлъзгава настилка – **65/70**
  - Тактилни ивици – **6/129**
  - Подемна платформа – **3/132**
- Пригодност на помещенията и пространствата за общо ползване за хора с увреждания:
  - Създадени условия в класни стаи и кабинети за ученици в увреждания – **45/90**
  - Използваемост на общи помещения - зала, аула, столова, физкултурен салон и др. за ученици с увреждания – **45/90**
- Достъпно и пригодно за хора с увреждания санитарно-хигиенно помещение – **25/110**

SWOT АНАЛИЗ

СТРАТЕГИЧЕСКА ТЕМА: ДОПЪЛНИТЕЛНА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ НА ДЕЦА И УЧЕНИЦИ С ХРОНИЧНИ ЗАБОЛЯВАНИЯ

НАПРАВЛЕНИЕ:	ВЪТРЕШНИ ФАКТОРИ		ВЪНШНИ ФАКТОРИ	
	СИЛНИ СТРАНИ	СЛАБИ СТРАНИ	ВЪЗМОЖНОСТИ	ЗАГЛАХИ
КАЧЕСТВО И РЕЗУЛТАТИ	<ul style="list-style-type: none"> Разработване и работа по индивидуални програми за работа с учениците с хронични заболявания и успешното им социализиране Организиране на обучение на деца и ученици с хронични заболявания Прилага се унифициран подход в образователно-възпитателния процес, неограничен и индивидуалните потребности и способности на учениците 	<ul style="list-style-type: none"> Ниска заинтересованост на родители за учение и развитие Все още не се отчитат в достатъчна степен индивидуалните особености на всяко дете и насочването на конкретен специалист на неговата интеграция и специална подготовка Прилага се унифициран подход в образователно-възпитателния процес, неограничен и индивидуалните потребности и способности на учениците 	<ul style="list-style-type: none"> Представяне на допълнителна подкрепа за личностно развитие на деца с хронични заболявания, отворяща на новите предизвикателства Изграждане на умения за толерантност и разбиране у учениците Индивидуален подход към децата с хронични заболявания и превъръщането им от обект в субект на образователно-възпитателния възраст Появяване на физическата активност и системно практикуване на спорт като средство на здравословен начин на живот, физическо и духовно развитие Ангажираност на семейството и обществото в образователно-възпитателния процес 	<ul style="list-style-type: none"> Намаляване броя на учениците Недобро отношение на обществото към образованието и училището като цяло Риск от изолация на деца с хронични заболявания Нарастване на социалните различия между децата Засилена агресия в ранна детска възраст
	<ul style="list-style-type: none"> Създаване на възможности за развитие интересите на децата и учениците в извънкласни и извънучилищни дейности Ежегодно разработване на ваканционни програми за ангажиране на свободното време на децата с хронични заболявания Предоставяне на безплатен достъп до спортни съоружения на децата с хронични заболявания Реализиране на проекти, финансиранни със средства по различните оперативни програми, за да се осигури допълнителен финансов ресурс и дългосрочно положително въздействие върху местната общност 	<ul style="list-style-type: none"> Недостатъчно изградени системи за сигурност и безопасност на децата и учениците Недостатъчна спортна дейност в училища и детски градини Недостатъчно едномодействие на част от педагогическата колегия при поставяне на изискванията си към учениците, аргументиране на оценяването на постиженията на учениците Лошо качество на материали и консумативите Недобри материали и условия в институциите по отношение на обучението на деца и ученици със хронични заболявания 	<ul style="list-style-type: none"> Осигуряване на качествена образователна структура – институции на предучилищното обучение, общото, профилираното и професионалното образование Създаване на център за личностно развитие Развитие на ефективна система за професионално ориентиране на учениците Създаване на привлекателна учебна среда, която се изразява в оборудвани компютърни кабинети с интернет достъп Осигуряване на разнообразие от съвременни учебно-технически средства за реализиране на образователно-възпитателния процес Привличане на НПО, експерти и дарители Кандидатстване по проекти и програми 	<ul style="list-style-type: none"> Недостатъчно средства за съвременяване на всички институции в образоването Липса финансова обезщеченост от държавата за медицинско обслужване при целодневна и седмична организация на учебния ден Слаба ангажираност на семейството и обществото във възпитателния процес
ПАРТНЬОРСТВА И РЕСУРСИ	<ul style="list-style-type: none"> Включване на учителите в различни форми на квалификация Повишаване на квалификациите и професионалната компетентност на педагогическите специалисти 	<ul style="list-style-type: none"> Недостиг на мотивирани педагогически кадри с добра подготовка и професионална квалификация за работа с деца с хронични заболявания и ученици без мотивация за учене 	<ul style="list-style-type: none"> Приличане на млади учители в педагогическите колективи Приличане на кинезитерапевти към училищата с цел подобряване начин на живот на децата с хронични заболявания 	<ul style="list-style-type: none"> Отсъствие политики на стимулиране на педагогическите кадри за повишаване на квалификацията им за работа с деца и ученици с хронични заболявания

БАЛАНСИРАНА СИСТЕМА ОТ ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ЕФЕКТИВНОСТ – ДЕЦА И УЧЕНИЦИ С ХРОНИЧНИ ЗАБОЛЯВАНИЯ

СТРАТЕГИЧЕСКА ТЕМА: ДОПЪЛНИТЕЛНА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ НА ДЕЦА И УЧЕНИЦИ С ХРОНИЧНИ ЗАБОЛЯВАНИЯ

НАПРАВЛЕНИЕ	СТРАТЕГИЧЕСКА КАРТА	СТРАТЕГИЧЕСКИ ЦЕЛИ	BALANCED SCORECARD			БЮДЖЕТ	ИЗПЪЛНИТЕЛ
			ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ЕФЕКТИВНОСТ	ЗАДАЧИ	ИНИЦИАТИВИ		
КАЧЕСТВО И РЕЗУЛТАТИ <ul style="list-style-type: none"> ■ Резултати за децата и учениците ■ Резултати за обществото ■ Резултати за когата ■ Ключови резултати 	<p>Ключови резултати:</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Добро управление на институциите, осигуряващо подобряване на здравето и развитието на способностите и ученнята на децата и учениците с хронични заболявания за включване и участие в училищната и местната общност чрез повишаващо се качество на образоването ■ Степен на удовлетвореност на децата и учениците хронични заболявания и законните им представители 	<p>Стратегически цели:</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Добро управление на институциите, осигуряващо подобряване на здравето и развитието на способностите и ученнята на децата и учениците с хронични заболявания за включване и участие в училищната и местната общност чрез повишаващо се качество на образоването ■ Степен на удовлетвореност на децата и учениците хронични заболявания и законните им представители 	<p>Показатели за ефективност</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Брой приложения и внедрени инструменти и стандарти за управление на качеството в институциите с индикатори за резултати при подкрепа за личностното развитие на деца и ученици с хронични заболявания ■ Степен на удовлетвореност на децата и учениците хронични заболявания и законните им представители 	<p>Задачи</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Установяване на връзка с децата и учениците с хронични заболявания ■ Установяване на връзка с родителите и законните представители на деца и ученици с хронични заболявания чрез програми за обучение и подкрепа на семействата им ■ Мониторинг на изпълнението 	<p>Инициативи</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Висока % 	ЕПЛР РЦПО Общи Училища и детск градини НПО	ЕПЛР РЦПО Общи Училища и детск градини НПО
СТРУКТУРИ И ПРОЦЕСИ <ul style="list-style-type: none"> ■ Ключов процес: Подобряване на здравето и развитие на способностите и ученята на децата и учениците с хронични заболявания за включване и участие в общността ■ Помощни процеси: <ul style="list-style-type: none"> ● Оценка на индивидуалните потребности на деца и ученици с хронични заболявания ● Планране на подкрепата за личностно развитие на детето или ученика с хронично заболяване ● Структури: <ul style="list-style-type: none"> ● РЦПО ● Училища и детск градини – КЕ и ЕПЛР ● НПО, работещи в сектора Бизнес 	<p>Стратегии и процеси</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Ключов процес: Подобряване на здравето и развитие на способностите и ученята на децата и учениците с хронични заболявания за включване и участие в общността ■ Помощни процеси: <ul style="list-style-type: none"> ● Оценка на индивидуалните потребности на деца и ученици с хронични заболявания ● Планране на подкрепата за личностно развитие на детето или ученика с хронично заболяване ● Структури: <ul style="list-style-type: none"> ● РЦПО ● Училища и детск градини – КЕ и ЕПЛР ● НПО, работещи в сектора Бизнес 	<p>Показатели за ефективност</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Брой индивидуални оценки на деца и ученици с хронични заболявания ■ Брой индивидуални планове, по които се работи с децата и учениците с хронични заболявания ■ Ерой координационни инициативи и инновации за подкрепа за личностното развитие на децата и учениците с хронични заболявания 	<p>Задачи</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Рааботаване на мерки за подкрепа според настоящи и бъдещи потребности на деца и ученици с хронични заболявания и техните законни представители ■ Систематично обучение и полаготвка на кадрите за работа с деца и ученици с хронични заболявания ■ Изграждане на механизъм и система за вътрешна комуникация и координация на структурите и екипите за подкрепа 	<p>Инициативи</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Висока % 	РЦПО Общи Училища и детск градини НПО	ЕПЛР РЦПО Общи Училища и детск градини НПО	
ПАРТНЬОРСТВА И РЕСУРСИ <ul style="list-style-type: none"> ■ Човешки ресурси ■ Информационни ресурси ■ Материални ресурси – ■ Парньорства 	<p>Хора и компетентност</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Стратегически професии (психолог или педагогически съветник, лекар или друг медицински специалист) ■ Профил на компетентностите на стратегическите професии: <ul style="list-style-type: none"> ● Знания, ● Учения, ● Нагласи ● Удовлетвореност (на хората) 	<p>Показатели за ефективност</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Осигуряване на достъп до необходимите човешки, информационни и материални ресурси чрез социално отговорни стратегически партньорства в местните общини и извън тях 	<p>Задачи</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Брой внедрени информационни системи и технологии ■ Брой споразумения за партньорство 	<p>Инициативи</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Анализ на заинтересованите страни потенциални партньори ■ Участие в програми и проекти за подкрепа на развитието ■ Внедряване на ИКТ и системи 	% Брой Брой	Общи Училища и детск градини НПО	РЦПО Общи Училища и детск градини НПО

СТ4: ДОПЪЛНИТЕЛНА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНОТО РАЗВИТИЕ НА ДЕЦА И УЧЕНИЦИ С ХРОНИЧНИ ЗАБОЛЯВАНИЯ

СЦ4: УДОВЛЕТВОРЕНИ ИНДИВИДУАЛНИ ОБРАЗОВАТЕЛНИ ПОТРЕБНОСТИ И ПОДОБРЕНО ЗДРАВЕ

Данни за деца и ученици с хронични заболявания – учебната 2016/2017 – **363** деца. При осъществяване на допълнителна подкрепа за личностното развитие на деца и ученици с хронични заболявания се прилага основно подхода на обща подкрепа, разширен със спецификата на индивидуалния подход с отчитане на ограниченията, които хроничното заболяване налага върху участието на детето или ученика в образователните дейности, провеждани от образователната институция. За преодоляване на тези ограничения, когато това е възможно, ЕПЛР, след оценка и анализ, предписва мерки и определя ресурси. При това грижата за здравето на детето или ученика и неговото подобряване остава неотменим първостепенен приоритет.

SWOT АНАЛИЗ

СТРАТЕГИЧЕСКА ТЕМА: ДОПЪЛНИТЕЛНА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ НА ДЕЦА И УЧЕНИЦИ С ИЗЯВЕНИ ДАРБИ

НАПРАВЛЕНИЕ:	ВЪТРЕШНИ ФАКТОРИ			ВЪНШНИ ФАКТОРИ
	СИЛНИ СТРАНИ	СЛАБИ СТРАНИ	ВЪЗМОЖНОСТИ	
КАЧЕСТВО И РЕЗУЛТАТИ	<ul style="list-style-type: none"> Ранна диагностика и организиране на учебния процес според индивидуалните потребности и възможности на база изявен талант, предоставяне на допълнителна подкрепа, мониторинг на процеса и отбелзване на резултатите. Дейности за проучване и ранно откриване на ученици с изявени дарби, заложби и способности и насърчаване на развитието и реализацията им. Работещи екипи от квалифицирани специалисти с богат опит и мотивация за работа, прилагатщи иновативни и интерактивни методи за работа, ИКТ, обучителни софтуерни програми. Свобода на учителя за креативен и творчески подход в процеса на педагогическо взаимействие. Откриване, насърчаване и подпомагане на даровити деца от малките населени места. 	<ul style="list-style-type: none"> Намаляване на реалното време за взаимодействие с детето/ученика за сметка на завинети и неефективни модели на администриране на услугата в работата на ЕПЛР Липса на достатъчно опит с инструменти и стандарти за управление на качеството в институциите; Дефицит на специалисти в малките населени места. 	<ul style="list-style-type: none"> Законът за предучилищното и училищно образование дава възможности за индивидуална подкрепа на децата и учениците и чрез гъвкави форми на обучение във формалното образование и в свободното време. Подкрепа на децата и учениците за развитие на талантите им на ниво образователни институции, регионалните и националните структури на изпитнителна власт Изграждане на Центрове за подкрепа на личностното развитие в общините. Навременното идентифициране на надареността и предприемане за адекватни подходи за работа. Насърчаването на творческите заложби и потребности на деца с изявени дарби и подкрепата на талантливите деца чрез Програма на мерките за закрила на деца с изявени дарби /по общини/; Изградени системи за поощряния и насърчаване на децата и учениците на училищно, общинско и областно ниво. Подкрепа от национално представени НПО, блъзнес, фондови и синдикати; Стандарти и инструменти за управление на качеството. 	<ul style="list-style-type: none"> Ниска степен на доверие към институциите; Структурите в процеса на приобщаващо образование, взаимодействието и сътрудничеството между институциите са в процес на изграждане.
СТРУКТУРИ И ПРОЦЕСИ	<p>Работещи:</p> <ul style="list-style-type: none"> Координирани екипи, ЕПЛР за всичко едно дете в ДГ и училища, Екипи за подпомагане на училищните институции при оценяването на потребностите на учениците - използване на възможностите на ЦПЛР в процеса на приобщаване на учениците. <p>Отдели Закрила на детето в ДСП</p> <p>Училища с напълнен опит в дейности за закрила и подкрепа на деца с изявени дарби;</p>	<ul style="list-style-type: none"> Усложнени структури и процеси за осигуряване на подкрепа за личностно развитие Неефективна комуникация (нениформираност, избирателно информиране) Неефективна координация Недостатъчно съдействие Липса на достатъчно финансиране. 	<ul style="list-style-type: none"> Усложнени нормативни регулатации и регламенти на дейността; Формализъм при прилагане на нормативните разпоредби 	<ul style="list-style-type: none"> Недостатъчна ангажираност и подкрепа от други структури на изявени дарби; Стимулиране на децата и учениците с изявени дарби и таланти и подкрепа/ включително и финансова, на семействата и изпитнителната власт

<ul style="list-style-type: none"> • Прилагане на търковави форми за работа с даровити деца и ученици в ЦПЛР; • Специализирана подкрепяща среда, технически средства, специализирано оборудване, дидактически материали, методики и специалисти. 	<ul style="list-style-type: none"> • Учебните заведения за развитие на талантите им. <ul style="list-style-type: none"> ◦ Формирането на групи за извънкласни дейности по интереси за учениците от I до XII клас в дневна форма на обучение чрез проект на МОН BG05M2OP001-2.004 – 0004 „Развитие на способностите на учениците и повишаване на мотивациите им за учене чрез дейности”, развиващи специфични знания, умения и компетентности (твърд час) – фаза 1’. ◦ Осигуряване на възможности за участие в различни национални и международни изазвани – състезания, конкурси, олимпиади, фестивали, конференции, спектакли, изложби и други; ◦ Осигуряване на възможности за включване в програми и проекти. ◦ Допълнителни педагогически услуги в ДГ; <ul style="list-style-type: none"> ◦ Академии и спортни лагери, тематични лагерни събития ; ◦ Общински планове за лятна работа 	<ul style="list-style-type: none"> • Недостатъчна координация между местните общности и структурите на гражданското общество в тях; • Недостатъчно финансиране 	<ul style="list-style-type: none"> • Модели на социално отговорно партньорство (в контекста на координационни механизми за подкрепа на деца с дарби с участето на бизнеса, НПО, спортни клубове, културни институции и териториалните и структурни звена на изпълнителната власт); • НПО - активни в подкрепата за децата и учениците с изявени дарби 	<p>ПАРТНЬОРСТВА И РЕСУРСИ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Недостатъчна координация между местните общности и структурите на гражданското общество в тях; • Недостатъчно финансиране <ul style="list-style-type: none"> • Партньорство, екипност и мултидисциплинарно сътрудничество на образователни институции, ЦПЛР, община; • Партньорство с общината за участие и разработване на нови проекти – финансиране проекти на НПО и неформални групи. • Партньорства с НПО и бизнеса в контекста на социално отговорното партньорство • Партньорство със структурите на гражданско общество в местните общности (народни читалища, клубове, сдружения и др.) • Работа с родители: <ul style="list-style-type: none"> -Консултиране на родителите на деца с изявени дарби и насочване към специалисти за развитие на детето; -Създаване и поддържане на общински сайтове с подробна информация за институции, специалисти, форми (конкурси, пленери, олимпиади, школи, клубове и пр.), насочващи към развитие на дарби и таланти. -Разяснявателни и информационни кампании за предлаганите услуги за деца с изявени дарби, специалисти в различните сфери на развитие и общински програми и мерки за стимулиране на деца с изявени дарби; -Популяризиране на дарителски, кампани и юридически лица, подкрепящи даровити и талантливи деца;
--	--	--	---	---

ХОРА И КОМПЕТЕНТНОСТИ	<p>Работещи:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Държавната агенция за закрила на детето; • Дирекция "Социално подпомагане" • Специалисти за ЕПЛР в образователните институции и ЦПЛР, които да оценяват конкретните области на изявени дарби и способности - училищни психолози и педагогически съветници • Учителски/класни ръководители с висока квалификация; • Квалифицирани специалисти за допълнителна подкрепа в съответната област – науки, технологии, изкуства, спорт; • Изграждане на необходимите компетентности, като съвкупност от знания, умения и отношения за всеки вид педагогически специалист; • Удовлетвореност и мотивация на педагогическите специалисти; 	<ul style="list-style-type: none"> • Не е изграден необходимият капацитет за ефективна и ефикасна екипна работа в ЕПЛР в образователните институции; • Дефицит на специалисти в отделните области в малките населени места. • Неподготвеност на системата като цяло, за качествено прилагане на новата нормативна уредба за приобщаващото образование. 	<ul style="list-style-type: none"> • Регламентирано със законови и подзаконови разпоредби професионално и карьерно развитие на педагогически персонал; • Създаване и участие в регионални и национални експертни общини (структурни) за обмяна на добри практики и бенчърнинг • Осигуряване на достъп до специализирана литература с практическа и теоретическа насоченост; • Обучение на педагогическите кадри за идентифициране и работа с надарени деца. • Развитие на уменията на педагогическите специалисти да прилагат техники за даване на позитивна обратна връзка към децата и учениците, използване в педагогическото общуване на положително вербално поощряние за успехи и/или за подходящо поведение;
		<ul style="list-style-type: none"> • Липса на успешни роли в модели и инициативи за съвместна квалификация и изграждане на капацитет за екипна работа; • Зависими и изисквания за администриране на услугата, която води до намаляване на реалното време за взаимодействие с детето/ученика; • Не достатъчна финансова обезпеченост. 	

СТ5: ДОПЪЛНИТЕЛНА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНОТО РАЗВИТИЕ НА ДЕЦА И УЧЕНИЦИ С ИЗЯВЕНИ ДАРБИ

СЦ5: РАЗВИТИ В СЪОТВЕТСТВИЕ С ИЗЯВЕНАТА ДАРБА ЛИЧНИ СПОСОБНОСТИ И УМЕНИЯ

- Ученици, включени в ЦОУД за учебната 2016/2017 г. – 11061 в 460 групи;
- Ученици, включени в училищни форми за развитие на интересите – 2932 в 163 групи;
- Ученици, включени във форми за развитие на интересите по проекти към МОН /“Твойят час“ и др./ - 13482 в 1137 групи;
- Брой ученици, включени в извънучилищни форми за развитие на интересите – 3654 в 241 групи.

Данни за деца и ученици с изявени дарби – учебната 2016/2017 г.:

- Деца с постижения в областта на науката – 61;
- Деца с постижения в областта на спорта – 367;
- Деца с постижения в областта на изкуството – 570.

Личните способности и умения на всяко едно дете или ученик с изявена дарба, в контекста на индивидуалния подход към неговото развитие, се развиват по определено от дарбата му направление. При това, обаче, ЕПЛР полага необходимата грижа за хармоничното му личностно развитие, така щото изявената дарба да обогати, а не да ощети изгражданата юношеството му, подчинявайки ги на успеха в съответната област като единствено мерило за личното му щастие.

БАЛАНСИРАНА СИСТЕМА ОТ ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ЕФЕКТИВНОСТ – ДЕЦА И УЧЕНИЦИ С ИЗЯВЕНИ ДАРБИ

СТРАТЕГИЧЕСКА ТЕМА: ДОПЪЛНИТЕЛНА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ НА ДЕЦА И УЧЕНИЦИ С ИЗЯВЕНИ ДАРБИ

НАПРАВЛЕНИЕ	СТРАТЕГИЧЕСКА КАРТА	СТРАТЕГИЧЕСКИ ЦЕЛИ	BALANCED SCORECARD			ПЛАН
			ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ЕФЕКТИВНОСТ	ЗАДАЧИ	ИНИЦИАТИВИ	
КАЧЕСТВО И РЕЗУЛТАТИ	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Резултати за децата и учениците ▪ Резултати за общество ▪ Резултати за хората ▪ Ключови резултати	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Управление на институциите, осигуряващо подкрепа за личностно развитие на децата и учениците с изявени дарби чрез повишаване се качество на образоването (обучение, възпитание и социализация)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Степен на удовлетвореност на децата, учениците и законните им представители ▪ Евой приложения и внедрени инструменти и стандарти за управление на качеството ▪ Увеличен относителен дял на деца и ученици с изявени дарби ▪ Евой участия в национални и международни изяви – състезания, конкурси, олимпиади, фестивали и други	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Брой ▪ % ▪ % Висока	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Установяване на връзка с децата и учениците с изявени дарби ▪ Установяване на връзка с родителите на децата и ученици с изявени дарби; ▪ Мониторинг на изпълнението,	<p>Екип за личностно развитие в училищата; Центрове за подкрепа за личностно развитие Културни институции и спортни клубове</p>
СТРУКТУРИ И ПРОЦЕСИ	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ключов процес: ▪ Управление на процеса на идентифициране на децата и учениците с дарба<ul style="list-style-type: none"> ◦ Оценка на индивидуалните потребности ◦ Работа по конкретен случай ▪ Плоночни процеси:<ul style="list-style-type: none"> ◦ Управление на човешките ресурси ◦ Управление на информациията ◦ Управление на партньорствата ▪ Структури:<ul style="list-style-type: none"> ◦ Екипи за личностно развитие в училищата; ◦ Центрове за подкрепа за личностно развитие ◦ Културни институции и спортни клубове ◦ НПО ◦ Бизнес	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ефективна координация и стратегически синхрон на структури, процеси и човешки ресурси в подкрепа на децата и учениците с изявени дарби	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Евой конкретни случаи, по които се работи ▪ Евой индивидуални учебни планове за подкрепа на децата и ученици с изявени дарби ▪ Евой привлечени външни за институциите специалисти в науката, технологията, изкуствата и спорта ▪ Евой часове за лейности за допълнителна подкрепа на деца и ученици с изявени дарби	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Брой ▪ Брой ▪ Брой ▪ Брой	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Разработване на мерки за подкрепа според настоящи и бъдещи потребности ▪ Систематичен подбор на кадри за работа с деца и ученици с изявени дарби ▪ Изграждане на система за вътрешна комуникация ▪ Бенчмаркинг/ Бенчърнинг	<p>Екип за личностно развитие в училищата; Центрове за подкрепа за личностно развитие Културни институции и спортни клубове НПО Бизнес</p>
ПАРТНЬОРСТВА И РЕСУРСИ	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Човешки ресурси ▪ Информационни ресурси ▪ Материални ресурси ▪ Партньорства	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Осигуряване на достъп до необходимите човешки, информационни и материални ресурси чрез социално отговорни стратегически партньорства в местните общини, на национално и международно ниво	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Брой внедрени информационни системи и технологии ▪ Размер на инвестиции в подходяща физическа среда, обзавеждане, оборудване, материали и консумативи ▪ Брой споразумения за партньорство	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Брой ▪ Лева ▪ Брой	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Анализ на заинтересованите страни потенциални партньори ▪ Участие в програми и проекти за подкрепа на развитието на децата с изявени дарби ▪ Внедряване на ИСТ ▪ Инвестиции в материалната база на институциите ▪ Планиране на кариерното развитие на служителите	<p>Екип за личностно развитие в училищата; Центрове за подкрепа за личностно развитие Културни институции и спортни клубове НПО, Бизнес</p>
ХОРА И КОМПЕТЕНТНОСТИ	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Стратегически професии: ▪ Профил на компетентностите на стратегическите професии:<ul style="list-style-type: none"> ◦ Знания ◦ Умения ◦ Нагласи ▪ Удовлетвореност (на хората)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Определение на стратегическите професии, очертаване на профил на компетентностите за всяка една от тях и подкрепа за развитието им	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Обхват на служителите със стратегически професии ▪ Раз贝尔 на инвестициите в обучение и квалификация ▪ Степен на удовлетвореност на служителите	<ul style="list-style-type: none"> ▪ % ▪ Лева ▪ % Висока	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Изграждане на профили на компетентностите и пътевые за карriere развитие на служителите със стратегически професии ▪ Обучение на служителите със стратегически професии чрез проектно финансирани стипендии на удовлетвореност	<p>Училища Центрове за подкрепа за личностно развитие Културни институции и спортни клубове</p>

IV. МОНИТОРИНГ НА СТРАТЕГИЧЕСКОТО ИЗПЪЛНЕНИЕ

Мониторингът на процеса и на качеството на подкрепата за личностно развитие, както и на влиянието им върху обучението и постиженията на децата и учениците, е основен принцип на приобщаващото образование. Мониторингът на стратегическото изпълнение се основава на оценка на резултатите от изпълняваните дейности за подкрепа на личностното развитие, предвидени в стратегията, оценка на качеството на подкрепа, както и на оценка на общия ефект на въздействие върху обучението и постиженията на децата и учениците. Източници на данни за прегледа и оценката на изпълнението са нормативно дължимите отчетни документи по изпълнението, както и резултатите от проведено самооценяване на качеството на образование в институциите – в частта им относно подкрепата на личностното развитие на децата и учениците, но и относно цялостното изпълнение – опосредствено чрез мониторинга на стратегическото изпълнение на общинските стратегии.

Мониторингът на стратегическо изпълнение на процеса и на качеството на подкрепата за личностно развитие се осъществява от определен със заповед на Областния управител екип, при което се съставя и представя на Областния съвет за развитие писмен документ – доклад за напредъка.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

ОБЛАСТНА СТРАТЕГИЯ ЗА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ НА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ В ОБЛАСТ ПАЗАРДЖИК 2017 – 2019 е стратегически документ, разработен в изпълнение разпоредбата чл.196 (1) ЗПУО, с цел да се очертава стратегическата рамка, в която да бъдат развити целите, индикаторите, с които напредъка към тях ще бъде измерван, поставените задачи, чрез сроковете - метриките на подобрене, инициативите и необходимите ресурси в подкрепа на изпълнението (включително финансови), определящи съдържанието на общинските стратегически и оперативни документи, дължими по силата на чл.197 (1) и (3) ЗПУО. Този подход е избран заради ресурсните ограничения, наложени върху стратегическото изпълнение – на ниво област не се формира бюджет или фонд, под разпореждане на областния управител, РУО или друг орган на управление на стратегическото изпълнение, който да позволи ресурсната му подкрепа. Областната стратегия разчита за изпълнението си изключително на стратегическото изпълнение на стратегически и оперативни планове от по-ниско йерархично ниво – тези на общините, които посочихме по-горе, но така също и на институциите в системата на предучилищното и училищното образование. Това може да се постигне, разбира се, под условието на стратегическия синхрон между тези стратегии, което е есенциално въобще за представянето на цялата система, която държавата и органите за местно самоуправление мобилизират за подкрепа на личностното развитие на децата и учениците в Област Пазарджик. Така отново достигаме и до необходимостта от ефективна комуникация, координация и взаимна подкрепа и между екипите, на които е възложено управлението и прегледа на стратегическото изпълнение – в институциите, общините и областта – а чрез тях и на структурите на държавата, общините и гражданското общество в местните общности. Всичко това е постижимо отново в контекста на социално отговорно партньорство за развитие на децата и учениците в областта. Стратегически синхрон в социално отговорно партньорство.

ОБЛАСТИ АСТРАТЕГИЯ

ЗА ПОДКРЕПА ЗА ПРИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ

НА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ В ОБЛАСТ ПАЗАРДЖИК /2016 г. – 2018г./

Рамка за анализ на потребностите относно подкрепата за личностно развитие на децата и учениците

ОБЛАСТ ПАЗАРДЖИК

І. ОБЩИ ДАННИ

1. Население към 31.12.2015 г. (в регистрите на служба ГРАО)

Населен ие на община та Постоян ен адрес/ частия щ адрес	Батак	TechnoBO	BearnroBO	BerndrpaA	Helppea	TrasapAkirk	CentremBn	Cpchnua	Laaharponnue	oflmo
1.1. Населен ие на община та	6679/ 5920	16498/ 15704	5154/ 5658	9589/ 8372	39655/ 37416	4981/ 5151	23996/ 22504	9369/ 7987	27431/ 26188	5233/ 4695
1.2. Момчета до 19 г.	437/ 432	1882/ 1819	524/ 537	2668/ 2584	328/ 328	3163/ 3054	634/ 575	2698/ 2607	482/ 454	2039/ Няма инф инф
1.3. Момиче та до 19 г.	603/ 597	1803/ 1711	469/ 467	Няма инф	2442/ 2375	368/ 368	3474/ 3102	Няма инф инф	2501/ 2429	455/ 438

ОБЛАСТНА СТРАТЕГИЯ

ЗА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ

НА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ В ОБЛАСТ ПАЗАРДЖИК /2016 г. – 2018г./

2. БРОЙ ДЕЦА И УЧЕНИЦИ ПО ВЪЗРАСТОВИ ГРУПИ КЪМ 31.12.2015 г. (в регистрите на служба ГРАО)

		Датак	Пакнито бо	Лечни бо	Бернинто бо	Цпенха	Леупеа	Лазапакник	Дено бо	Центемпн	Спхнна	Лахаропнле	Оплио	
2.	Общ брой деца	1040	3685	903	1435	5110	696	4601	20969	1093	5036	937	3602	49107
2.1.	Деца от 0 до 7 г. включително	394	1330	325	520	2018	260	1715	8138	376	2124	324	1297	18821
2.2.	Деца и ученици от 8 до 14 г. включително	321	1346	355	567	1795	268	1850	8176	424	1903	363	1434	18802
2.3.	Деца и ученици от 15 до 19 г. включително	325	1009	223	348	1297	168	1036	4955	293	1009	250	871	11784

ОБЛАСТНА СТРАТЕГИЯ
ЗА ПОДКРИЕНА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ
НА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ В ОБЛАСТ ПАЗАРДЖИК /2016 г. – 2018г./

3. Данни за мрежата от училища и детски градини

Община	Училища	Детски градини	Вид	Брой ученици в училище	Брой деца в детската градина	Налични специфични ресурси, които могат да бъдат оползотворени за подкрепа за личностно развитие
Батак	4	3		425	147	Да
Ракитово	7	4		1672	518	Да
Лесичово	3	2		348	79	Не
Брацигово	4	5		570	286	Не
Велинград	16	8		4558	978	Да
Стрелча	2	1		397	108	Да
Септември	14	4		2164	583	Не
Пещера	8	6		1799	520	Да
Белово	3	2		601	173	Не
Пазарджик	46	31		12477	3263	Не
Сърница	3	1		535	116	Не
Панагорище	6	8		2200	744	Да
ОБЩО	116	75		27746	7515	6-да 6-не

ОБЛАСТНА СТРАТЕГИЯ

ЗА ПОДКРЕПА НА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ

НА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ В ОБЛАСТ ПАЗАРДЖИК /2016 г. – 2018г./

4. Данни за деца от специализираните институции за предоставяне на социални услуги и на децата, на които се предоставят социални услуги в общността или социални услуги от резидентен тип

Институция /социални услуги	Общ брой на настанението /ползыващите социални услуги деца	Данни за включването в образование	Училище /ДГ /ученици	Брой ученици	Брой деца настанени /лица, невключени в образование – причини	
Батак	0	0	0	0	0	0
Ракитово	1	28	16	4	4	8
Лесичово	4	55	5	19	2	
Брацигово	8	86	8	77	4	
Велинград	7	62	16	57	5	
Стрелча	0	0	0	0	0	
Пещера	2	46	10	38	1	
Пазарджик	5	48	7	42	6	
Белово	1	19	11	0	0	
Септември	0	0	0	0	0	
Сърница	0	0	0	0	0	
Панагюрище	2	19	6	18	1	
ОБЩО	30	363	79	255	27	

ОБЛАСТНА СТРАТЕГИЯ

ЗА ПОДКРЕНА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ НА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ В ОБЛАСТ ПАЗАРДЖИК/2016 г. – 2018г./

II. ИНФОРМАЦИЯ И АНАЛИЗ НА ДАННИТЕ ЗА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ В СИСТЕМАТА НА ПРЕДУЧИЛИЩНОТО И УЧИЛИЩНОТО ОБРАЗОВАНИЕ

1. **Данни за деца и ученици, посещаващи детски градини и училища към 15.09.2016 г. (в документацията на отдел "Образование" на общинската администрация)**

№	Датак	Пакнтобо	Лекнхобо	Дпакнлтобо	Бенхрпса	Цпехра	Лемепа	Лазапдакнк	Безобо	Сентембр	Гпнла	Лахарпнле	Обло
9308595	89	237	35	123	445	62	278	1521	95	295	57	337	3574
1.2. Деца, подлежачи на задължително предучилищно образование /ПГ в детската градина или училище/	45	319	79	109	751	61	283	1689	78	391	76	342	4223
1.3. Ученици в общински и държавни училища / 1- 4 клас/	170	713	150	255	1598	143	761	3514	242	819	184	760	9309
1.4. Ученици в общински и държавни училища / 5- 8 клас/	136	666	163	236	1367	139	624	3429	208	717	197	713	8595
1.5. Ученици в общински и държавни училища / 5- 8 клас/	108	250	0	0	1522	100	354	3397	149	525	137	664	7206

ОБЛАСТНА СТРАТЕГИЯ

**ЗА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ
НА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ В ОБЛАСТ ПАЗАРДЖИК /2016 г. – 2018г./**

ОБЛАСТНА СТРАТЕГИЯ

ЗА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ НА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ В ОБЛАСТ ПАЗАРДЖИК /2016 г. – 2018г./

5.5. Данни за включването на децата и учениците във форми за развитие на интересите и потребностите

Ученици, включени в ЦОУД за уч. 2016 / 2017 г.	Ученици, включени в училищни форми за развитие на интересите				Ученици, включени в училищни форми за развитие на интересите на към МОН /"Твойт час" и др./				Брой ученици, включени в форми за развитие на интересите на към МОН /"Твойт час" и др./			
	Брой групи	Брой ученици	Брой групи	Брой ученици	Брой групи	Брой ученици	Брой групи	Брой ученици	Брой групи	Брой ученици	Брой групи	Брой ученици
Батак	4	154	9	168	22	290	2					26
Ракитово	38	734	18	235	77	938	17					221
Лесичово	6	144	0	0	15	143	0					0
Брацигово	12	279	0	0	33	380	4					53
Велинград	64	3229	9	176	175	2079	30					400
Стрелча	7	175	7	105	19	158	2					35
Пещера	27	620	16	256	93	908	11					225
Пазарджик	202	3592	64	1186	468	5795	91					1616
Белово	15	340	2	25	32	429	7					57
Септември	47	967	8	360	87	1184	20					229
Сърница	11	197	7	94	28	308	3					50
Панагюрище	27	630	23	327	88	870	54					742
Общо	460	11061	163	2932	1137	13482	241					3654

ОБЛАСТНА СТРАТЕГИЯ

ЗА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ

НА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ В ОБЛАСТ ПАЗАРДЖИК /2016 г. – 2018г./

4. ДАННИ ЗА ДЕЦА И УЧЕНИЦИ В РИСК- в документацията на училищата /ДГ, ДСП, ОЗД, МКБПМН; отдел "Образование", РЗИ, РУО, ГРАО, областни съвети по наркотични вещества, РГУ и др.

за уч. 2016 / 2017 г.

4.1 Деца без родителска грижа или чито родители са починали, неизвестни, лишиени са от родителски права или родителските им права са ограничени, в т.ч с родители в чужбина	Датар	Дакнтобо	Дакнхобо	Бакнтиробо	Бакнтирофа	Белепа	Белапакнк	Бетробо	Бетембен	Бинхана	Бахарпин	Бало
4.2 Деца, жертва на злоупотреба, насилие, експлоатация или всякакво друго нехуманно или унизително отношение или наказание във или извън семейството му	0	6	0	2	13	2	9	9	0	4	0	17
4.3 Деца в опасност от увреждане на физическото, психическото, моралното, интелектуалното и социалното развитие	0	35	0	7	85	0	7	0	0	6	0	1
4.4 Деца, извършили насилие	0	8	1	2	11	0	2	2	0	13	0	2

ОБЛАСТНА СТРАТЕГИЯ

ЗА ПОЛКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ

НАДЕСТА И УЧЕНИЦИТЕ В ОБЛАСТ ПАЗАРДЖИК /2016 г. - 2018г./

Данни за Деца и Ученци със специални образователни потребности – **дани за Уч.** 2016 / 2017 г.

ОБЛАСТНА СТРАТЕГИЯ

ЗА ПОДКРЕНЯ НА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ В ОБЛАСТ ПАЗАРДЖИК /2016 г. – 2018г./

		1	8	1	2	0	0	5	62	1	2	0	16	98
5.3	Деца и ученици със сензорни увреждания													
5.4	Деца и ученици с множество увреждания	0	11	3	19	52	0	7	118	1	2	0	35	248
5.5	Деца и ученици интелектуални затруднения	19	31	10	4	85	13	14	228	5	29	0	25	463
5.6	Деца и ученици с езиково-говорни нарушения													
5.7	Деца със специфични нарушения на способността за учене (дислексия, дисграфия, дискалкулия)	0	11	0	0	41	0	0	84	1	0	8	10	155
5.8	Деца и ученици с разстройства от аутистичния спектър	0	-	1	3	6	0	3	37	1	1	1	6	59
5.9	Деца с емоционални и поведенчески разстройства	0	56	1	6	41	0	1	58	1	8	0	7	179
От всички деца и ученици със СОП – брой на децата и учениците с необходимост от интензивна грижа и подкрепа		0	66	6	6	47	14	19	156	6	32	2	110	464

ОБЛАСТНА СТРАТЕГИЯ

ЗА ПОДКРЕПА НА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ В ОБЛАСТ НА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ

НА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ В ОБЛАСТ ПАЗАРДЖИК/2016 г. – 2018г./

6. ДАННИ ЗА ДЕЦА И УЧЕНИЦИ С ХРОНИЧНИ ЗАБОЛЯВАНИЯ – ДАННИ ЗА УЧ. 2016 / 2017 Г.

		Батак		Пакнтобо		Лекнхобо		Баунирбо		Бернхрба		Цпенриха		Лелепа		Лазаплакнк		Бернобо		Центембпн		Спннла		Лахархоннле		Облио	
6.1	Деца с хронични заболявания	1	18	1	0	75	8	9	59	43	59	0	363														

7. ДАННИ ЗА ДЕЦА И УЧЕНИЦИ С ИЗЯВЕНИ ДАРБИ – ДАННИ ЗА УЧ. 2016 / 2017 Г.

		Батак		Пакнтобо		Лекнхобо		Баунирбо		Бернхрба		Цпенриха		Лелепа		Лазаплакнк		Бернобо		Центембпн		Спннла		Лахархоннле		Облио	
7.1.1	Деца с постижения в областта на науката	0	2	0	0	12	0	0	0	18	12	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	17	61
7.1.2	Деца с постижения в областта на спорта	0	68	0	0	48	17	9	113	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	112	367
7.1.3	Деца с постижения в областта на изкуството	0	7	0	0	25	0	0	292	16	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	228	570

ОБЛАСТНА СТРАТЕГИЯ

ЗА ПОДКРЕПА НА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ В ОБЛАСТ ПАЗАРДЖИК/2016 г. – 2018г./

Изведени проблеми на училищно и общинско ниво, свързани с обхвата и възможностите за оказване на подкрепа на учениците:

- Трудности при усвояване на учебното съдържание;
- Липса на подходяща методика за обучението им, както и на подходящи познавателни книжки и учебници, отговарящи на диагнозата и потребностите им;
- Недостатъчно обучен педагогически и непедагогически персонал в детските градини и училища за работа с деца със специални потребности.
- Нисък социален статус на учениците.
- Незaintересованост на родителите.
- Липса на мотивация за придобиване на знания.
- Неупражняване на контрол от родителите.
- Липса на ефективни санкции за родителите.
- Недостатъчно ефективна връзка училище- родител.
- Използване на учениците като работна ръка или гледане на по-малки деца в семейството.
- Честа смяна на местопребиваването на родителите.
- Влияние на социалната среда.
- Недостатъчен или липса на контрол от страна на родителите на учениците.
- Ученици, които трудно се справят с учебния материала постепенно губят интерес към него, което води до безпричинни отсъствия от училище.
- Липса на мотивация за учене.
- Учениците от социално слаби семейства особено от прогимназиален етап, са принудени да работят сезонна селскостопанска работа за да помагат в семействата.
- Незaintересованост на родителите, липса на контрол от родители, които не идват на родителски срещи;
- Трудности с намирането на квалифициран персонал;
- Липса на мотивация за учене;
- Липса на средства за ремонтиране на физкултурния салон (разчита се изцяло на проекти)
- Има родители, които не водят децата си в ДГ.
- Основните проблеми за по-ниската успеваемост при някои от децата са етнокултурни и социални. Учениците, които не посещават

ОБЛАСТНА СТРАТЕГИЯ

ЗА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ

НА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ В ОБЛАСТ ПАЗАРДЖИК /2016 г. – 2018г./

редовно учебните занятия имат и ниски резултати от учебния процес.

- Липсва семейната среда като мотивиращ фактор. И училището се оказва единствената възможност за тях, но след като то не е фактор в семейството, резултатът от усилията на учителите не е обнадеждаващ.
- Прибиране и задържане на децата в училище е ниската мотивация за образование, която има у по-голяма част от учениците. Тя се дължи както на семейната среда, така и на обществените нагласи – можеш да живееш добре и без да имаш образование.
- Социалната среда, високата безработица, неграмотността на родителите, недостатъчната подкрепа от тяхна страна води до дефицити в образователно-възпитателния процес.
- Много важен проблем е ниското ниво на владеене на българския език от родителите, от там и на учениците. На практика единственото място, където детето общува на български език е детската градина и училището.
- Липса на достатъчно условия и ресурси в образователните институции за предоставяне на допълнителна подкрепа на личностно развитие.
- Липса на специалисти

ОБЛАСТНА СТРАТЕГИЯ

ЗА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ НА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ В ОБЛАСТ ПАЗАРДЖИК /2016 г. – 2018г./

Възможности/предложения за решение на изведените по-горе проблеми:

- Влючване на учениците в групи за допълнителна подкрепа; създаване на подходящи условия за ангажиране свободното време на учениците;
- Форми и методи за повишаване привлекателността на училището чрез разширяване на извънкласните занимания, съобразно интересите на учениците;
- Работа със семейството за промяна на нагласите към образованието на децата им; развиване на мотивация за учене.
- Екипна работа между учителите и другите приложни специалисти – логопеди, социални работници, психологи, ресурсни учители, медиатори и други;
- Провеждане на съвместни дейности с родителите за предотвратяване на проблемите.
- Ранно оценяване на потребностите и превенция на обучителните затруднения
- Класните ръководители своевременно информират родителите за допуснатите отсъствия.
- Индивидуална и групова работа при установени езикови и/или емоционално-поведенчески, и/или сензорни затруднения;
- Посещения по домовете на ученици, допуснали неизвинени отсъствия.
- Провеждане на тематични родителски срещи.
- занимания по интереси
- Ангажиране на родителите в училищните мероприятия.
- Провеждане на здравно и гражданско образование в Червения кръст.
- Подобряване на материално-техническа база.
- Обучение чрез допълнителни модули за деца, които не владеят български език
- Осигуряване на достъп на учениците до базата на училището /спортна; компютърни кабинети/.
- Провеждане на индивидуална работа с учениците, допуснали голям брой неизвинени отсъствия.
- Обсъждане на дейностите за обща подкрепа, в които се включват децата и учениците - обмен на информация и на добри педагогически практики с цел подкрепа на всички учители за подобряване на работата им с учениците в класа;
- педагогическа и психологическа подкрепа, включително дейности за превенция на насилието и преодоляване на проблемното поведение
- Привличане на учениците с голям брой неизвинени отсъствия в извънкласни форми.
- Изпращане на уведомителни писма до дирекция „Социално подпомагане“.

ОБЛАСТНА СТРАТЕГИЯ

ЗА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ

НА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ В ОБЛАСТ НАЗАРДЖИК /2016 г. – 2018г./

- Дейности за превенция на насилието и преодоляване на проблемното поведение;
- Периодичен анализ на причините за отсъствията и предприемане на адекватни мерки за намаляване на техния брой.
- Социализиране на децата и учениците, за които българският език не е майчин.
- Индивидуална работа от страна на учители и класни ръководители със застрашението от отпадане ученици.
- Съвместна работа между различните институции, оказваща подкрепа на учениците-училище, община, Дирекция „СП“.
- Включване на ученици с по – голям брой отсъствия в привлекателни форми за извънкласни дейности.
- Включване на родители в училищни мероприятия.
- Периодичен анализ на причините за отсъствия и набелязване на ефективни мерки за намаляване на техния брой.
- Да се увеличи броя на личните разговори с родителите и родителските срещи
- По-серизозна работа с родителската общност и поддръжане на постоянен контакт с всички институции, защитаващи правата на децата.
- Организиране на групи за контакт и връзка с родителите и работа по тяхната мотивация за обучение на децата им.
- Включване на родителите във всички форми на училищния живот, организиране на тържества, в които децата се изявяват пред родителите си, пред обществеността. Това да се прави не само в селото в което се намира училището, но и в населените места където живеят децата.
- Привличане на специалисти

ОБЛАСТНА СТРАТЕГИЯ

**ЗА ПОДКРИЕНА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ
НА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ В ОБЛАСТ ПАЗАРДЖИК /2016 г. – 2018г./**

Община	Училищни/д	Персонал	Педагогически специалисти																				
			ОГИБон	Лепарничен	Хеметалорничен	Днпектоп	Дам.-Днпектоп	Yнтер, ДОУ	Лечофон	Лебелонижен	Лоренеа	Рецпчеси Yнтеи	Yнтеи ha Атла с	Yнтеи ha Атла с	Рекагнитатоп ha	Рекагнитатоп ha	Копенентоп	Трехоп то BnA	Трехоп то BnA	РекооАнтиер ha	РекооАнтиер ha	Брхун	Брхун
Батак	**	98,5	65	33,5	7	0	50	7	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
Ракитово	334,5	233	101,5	11	5	155	4,5	4	0	2	3	8	0	0	0	0	0	0	0	1	1	4	
Лесичово	65,5	42	23,5	5	0	33	6	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
Брацигово	133,75	90,5	51,75	8	1	87	0	0	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Велинград	757,5	535,25	210,75	24	15,75	409,5	65	1	7	2	5	19	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Стрелча	74,5	47	37,5	3	1	36	7	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0
Пещера	258,25	203	103,25	15	4	155,5	22	2,5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	4	2	4	2
Пазарджик	2018,5	1432	586,5	78	37,5	1058	251	9	12	5,5	6	21	0	0	0	0	0	0	0	8,5	10	10	10
Белово	118	84	34	5	2	65	12	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Септември	426,2	286	138,2	23	4	199,5	50	1	3,5	0	6	0	0	0	0	0	0	0	1	1	7	7	
Сърница	113,5	85	28,5	4	1	79	10	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Панагюрище	513	330	183	22	7	265	25	3	3	3	3	0	0	0	0	0	0	0	4	0	0	0	0
общо	4911,7	3432,75	1531,95	205	78,25	2592,5	500	20,5	28,5	13,5	26	48	0	1	2	18,5	25						

ОБЛАСТНА СТРАТЕГИЯ

ЗА ПОДКРЕНА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ

НА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ В ОБЛАСТ ПАЗАРДЖИК /2016 г. – 2018г./

III. ИНФОРМАЦИЯ И АНАЛИЗ НА ДАННИТЕ ЗА РЕСУРСНАТА ОБЕЗПЕЧЕНОСТ НА СИСТЕМАТА НА ПРЕДУЧИЛИЩНО И УЧИЛИЩНОТО ОБРАЗОВАНИЕ

- 1. Данни за персонала в училищата и ДГ и други специалисти на територията на община – за уч. 2016 / 2017 г.**
- 2. Информация за възможностите на училищата /ДГ за ресурсно обезпечаване на подкрепата на децата и учениците със СОП – от м. януари 2017 г.**

Населено място	Училище / ДГ	Брой деца /ученици със СОП	Възможности за:	
			назначаване на ресурсни специалисти /конкретно	назначаване на пом.-учители
Батак		1	12	1
Ракитово		8	55	2
Лесичово		5	9	1
Брацигово		9	11	0
Велинград		15	112	4
Стрелча		3	14	0
Пещера		14	35	0,25
Пазарджик		49	218	7
Белово		5	12	0
Септември		23	64	3,5
Сърница		4	12	0
Панагюрище		14	65	8
ОБЩО		150	619	26,75

ОБЛАСТНА СТРАТЕГИЯ

ЗА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ НА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ В ОБЛАСТ ПАЗАРДЖИК /2016 г. – 2018г./

3. Кадрова осигуреност със специалисти в социални и други институции на територията на община

Специалисти	Батак	Пакнторбо	Лечнхобо	Бялнрбо	Лечнрба	Бернхоба	Лелепа	Мазапакнк	Бернбр	Сентембр	Спиниа	Лахарпнле	Овто	
619	1	12	1	11	6	5	2	58	3	17	3	16	135	
Рехабилитатори	0	3	1	3	3	0	1	1	0	0	0	0	1	13
Логопеди	1	0,5	1	2	3	0	1	1	0	0	0	0	3	12,5
Ресурсни учители	2	1	1	19	1	3	8	0	0	0	1	1	9	46
Психологи	1	2,5	1	3	4	0	2	1	0	1	0	5	5	20,5
Други	0	0	0	0	1	4	0	0	5	0	0	0	0	10
Общо	5	19	6	21	39	6	9	74	3	18	4	34	34	238

ОБЛАСТНА СТРАТЕГИЯ

ЗА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ НА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ В ОБЛАСТ НА ЗАРДЖИК /2016 г. – 2018г./

Изведенни проблеми на училищно и общинско ниво, свързани с ресурсната обезпеченост:

- Педагогическият персонал в Училищата и детските градини е феминизиран. Този дисбаланс оказва неблагоприятно влияние върху образователната среда. Данните показват, че в детските градини и Училища е налице и застаряване на педагогически персонал; Необходимост от училищни психологи във всяко училище; ресурсни учители; психолог за детските градини;
- Необходимост от специалисти, които за осигуряване на допълнителна подкрепа за личностно развитие на децата и учениците и предоставянето ѝ въз основа на оценката на индивидуалните им потребности, както и изготвянето на план за подкрепа на детето или на ученика от екип за подкрепа за личностно развитие в детската градина или в училището.
- Липса на персонално медицинско лице в Училищата, психолози, ресурсни учители; Учебните заведения се обслужват от лекаря и медицинската сестра, обслужващи съответното населено място. Липсата на медицинско лице се обуславя от факта, че заплащането е ниско, те трябва да пътуват и няма допълнително финансиране. Няма Училищни психолози – причините са същите като гореизброените.
- Липсата на средства е и основната причина поради която не могат да се осигурят допълнителни извънкласни дейности за децата и учениците;
- Необходимост от поощряване на децата и учениците с материални и морални награди за постижения в образователната дейност, в заниманията по интереси, както и за приноса им към развитието на училищната общност;
- Недостатъчен финансов ресурс за назначаване на ресурсни учители и логопеди в детските градини и училища.
- Липса на психолог на пълно работно време.
- Липса на обособен кабинет за психолог
- Липса на квалифицирани кадри в Училищата и липса на финансови средства за привличане на кадри

ОБЛАСТНА СТРАТЕГИЯ

ЗА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ

НА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ В ОБЛАСТ ПАЗАРДЖИК /2016 г. – 2018г./

Възможности/предложения за решение на изведените по-горе проблеми:

- Необходимо е да се насочи вътрешната и външна квалификационната дейност и повишаване на квалификационното ниво предимно в посока - работа с деца със специални потребности, деца – билинзи; с изявени дарби - в насока обща и допълнителна подкрепа на децата и учениците.
- Необходимо е назначаване на психолог във всяко училище, логопед, и др. специалисти, които да се ползват във всички училища и детски градини.
- Да бъде осигурено допълнително финансиране за намиране на училищни психолози и мед. лица; треньори и танцови ръководители;
- Да се осигурят средства за социални медиатори, които да работят интензивно с родителите от т.нар. малцинствени групи за необходимостта от образование;
- Липсата на младежки организации или неправителствени такива, които да работят с подрастващите;
- Координираност с общинската социална политика и включване в услуги предоставени от общината на децата и учениците от образователните институции в града и региона.
- Откроява се необходимостта от ранна диагностика и ранно въздействие на деца със СОП за успешното им интегриране и приближаването им максимално до възрастови характеристики на децата в норма.
- Необходимо да бъде максимално съкратено времето на откриване на нарущението и оказване на корекционно-педагогическа помощ.
- Назначаване на психолог на цял щат.
- Ползване на обособен кабинет.
- По-добра комуникация на преподавателите с класните ръководители и ресурсен учител. Отделян е на повече време за по-ефективна работа с децата със СОП.
- Привличане на квалифицирани кадри в училищата и на финансови средства

ОБЛАСТНА СТРАТЕГИЯ

ЗА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ

НА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ В ОБЛАСТ ПАЗАРДЖИК /2016 г. – 2018г./

IV. ИНФОРМАЦИЯ И АНАЛИЗ НА ДАННИТЕ ЗА МАТЕРИАЛНАТА СРЕДА И УСЛОВИЯ ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ

Достъпна архитектурна среда

Населено място	Входни и комуникационни пространства	Достъпна архитектурна среда		Достъпно и пригодно за хора с увреждания санитарно-санитарно-игиенно помещение
		Достъпен вход	Достъпност до помещения и пространства	
Батак	1 да 2 не	1 да 2 не	3 не	3 не
Ракитово	9 не 2 да	5 не 6 да	10 не 2 да	9 не 7 не
Лесичово	3 зне	1 не 2 да	3 не	3 не
Брацигово	9 9 не	4 не 5 да	5 не 4 да	9 не
Велинград	16 16 да	16 да	16 не	9 не
Стрелча	2 2 не	2 да	2 не	16 да
Пещера	5 да 3 не	5 да 3 не	3 да 8 не	1 да 1 не
Пазарджик	46 35 не	28 да 43 не	20 да 18 не	5 не
Белово	5 5 не	3 да 2 да	43 не 5 не	3 да 33 не
	5			5 не

ОБЛАСТНА СТРАТЕГИЯ

ЗА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ

НА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ В ОБЛАСТ НА ЗАРДЖИК /2016 г. – 2018г./

Септември	14	14не	1дая 13нe	8дая 6нe	6дая 8нe	1дая 13нe	14нe	4дая 10нe	6дая 8нe	2да 12нe
Сърница	4	1дa 3нe	4нe	3дa 1нe	3дa 3нe	1дa 5нe	4нe	4нe	4нe	4нe
Панагюрище	14	11нe	1дa 13нe	8дa 6нe	9дa 5нe	14нe	14нe	2да 12нe	2да 12нe	3да 11нe
Общо	135	39дa 96нe	6дa 129нe	87дa 48нe	65дa 70нe	6дa 129нe	3дa 132нe	45дa 90нe	45дa 90нe	25да 110нe

Данни за материалната среда

Населено място	Училище/ДГ	Спортна база		Бюджетни разходи на опекуваните съсционални и общински организации	Бюджетни разходи на общински и съсционални организации	Столово хранене	Транспорт
		Бюджетни разходи на общински и съсционални организации	Бюджетни разходи на опекуваните съсционални и общински организации				
Батак	5	4дa 1нe	4дa 1нe	3дa 2нe	4дa 1нe	5нe	1да 4нe
Ракитово	11	5нe 6да	2нe 9да	2нe 9да	11да 8да	3нe 5да	6нe 5да
Лесичово	6	4дa 2нe	6да	4да 2нe	1да 5нe	3да 3нe	3да 3нe
Брацигово	9	2нe 7да	5нe 4да	7нe 2да	3нe 6да	5нe 4да	5нe 4да
Велинград	24	10да	21да	20да	12да	9да	10да

ОБЛАСТНА СТРАТЕГИЯ

**ЗА ПОДКРЕПА НА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ
НА ДЕЦПАТА И УЧЕНИИТЕ В ОБЛАСТ ПАЗАРДЖИК/2016 г. – 2018г./**

		14не	3не	4не	12не	8не	15не	14не	16не	22не
Стрелча	3	3да	3да	3да	3не	2да	3не	3не	2да	1да 2не
Пещера	14	10да 4не	9да 5не	9да 5не	7да 7не	8да 6не	6да 8не	5да 9не	3да 11не	14не
Пазарджик	77	44да 33не	60да 17не	59да 18не	77да	49да 28не	6да 71не	26да 51не	9да 68не	77не
Белово	5	4да 1не	5да	5да	3да 2не	3да 2не	3да 2не	1да 4не	4да 1не	1да 4не
Септември	23	12да 11не	14да 9не	15да 8не	11да 12не	14да 9не	9да 14не	12да 11не	7да 16не	4да 19не
Сърница	4	4да	2да	3да	2да	3да	1да	4не	4да	1да 3не
Ланагюрище	14	10да 4не	12 да 2не	12да 2не	11да 3не	7да	4да	5да 9не	7да 10не	2да 12не
Общо	195	118да 77не	148да 47не	143да 52не	144да 51не	121да 74не	49да 146не	72да 123не	56да 139не	15да 180не

ОБЛАСТНА СТРАТЕГІЯ

ЗА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ И УЧЕНИЦИТЕ В ОБЛАСТ ПАЗАРДЖИК (2016 г. – 2018г.)

Бюджет / летски и членки за заседанија на Делата

ОБЛАСТНА СТРАТЕГИЯ

ЗА ПОДКРИЕНА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ НА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ В ОБЛАСТ ПАЗАРДЖИК/2016 г. – 2018г./

Изведени проблеми на училищно и общинско ниво, свързани с осигуряването на пълноценна материална среда за образование на учениците и подкрепа за личностното им развитие:

- Няма изградена достъпна архитектура на среда, необходима за обучението на деца със специални образователни потребности;
- Необходимо е да бъдат осигурени платформи, рампи; отговарящи на критериите санитарно-хигиенни помещения; оборудване на детските площиадки с уреди и съоръжения, подходящи за деца със специални потребности; липсва подходящо обзавеждане на учебните и спалните помещения;
- Не е наличе достъпна мултимедийна образователна среда; не са осигурени съвременни компютърни конфигурации в общинските детски градини;
- Не е осигурен специализиран транспорт от дома на учениците с увреждания;
- Липсва подходящо обзавеждане на учебните помещения и кабинети, както и оборудване с необходимата техника и апаратура;
- Достъпът до училищните библиотеки, както и до интернет и мултимедийна образователна среда е възможен само за ученици със специални потребности които са в състояние да се придвижват самостоятелно, за децата в инвалидни колички няма осигурен достъп.
- Наличието на детски площиадки в трите детски градини, но необходимостта от обновяване на съоръженията за игра;
- Все още не се отчитат в достатъчна степен индивидуалните особености на всяко дете и насочването на конкретен специалист за неговата интеграция и специална подготовка.
- Необходимост от психолог в ежедневната работа с децата.
- Дневният престой на децата с тежки увреждания е предизвикателство за тях и останалите.
- Училищните сгради са без асансьори и с неприспособени стълбища, а сервизните помещения не са пригодени за ползване от деца с увреждания. Обзавеждането на класните стаи не е подходящо за деца с физически увреждания.
- Ограничено е достъпът на децата със специални образователни потребности до учебното съдържание, поради липсата на методика за обучението им и на подходящи учебници, отговарящи на диагнозата и потребностите им.
- Липсват специални програми и помагала, които са необходими за адаптирането на учебния материал към децата със специални образователни потребности.
- Необходимост от специално оборудванни спортни площиадки за повечето Училища и детски градини. Ремонти и изграждане на физкултурни салони за нормално провеждане на часовете по ФВС в училища и ДГ.
- Недостиг на допълнителни средства за развитието на талантливи деца. Липса на средства за библиотечно, компютърно и

ОБЛАСТНА СТРАТЕГИЯ

ЗА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ НА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ В ОБЛАСТ ПАЗАРДЖИК /2016 г. – 2018г./

информационно обезпечаване на ДГ и остарели кухненски оборудвания.

- Липса на самостоятелни методични кабинети за работа с деца и ученици, нуждаещи се от личностна подкрепа. Сградите на ДГ и училища не разполагат с рампи и асансьори, неприспособени стълбища и сервизни помещения за деца с увреждания
- Няма рампи, подемни платформи, предпазни парапети и др. съоръжения за достъпна архитектурна среда.
- Училищните сгради са без асансьор и с неприспособени стълбища, а сервизните помещения не са приспособени за ползване от деца с увреждания;
- Обзавеждането на класните стаи е неподходящо за деца с физически увреждания, деца и ученици с деструктивно поведение;
- Необходимост от изграждане на рампа за достъп до някои от училищата и физкултурен салон
- Обосъбяване на кабинет за деца със СОП.
- Необходимост от създаване на достъпна архитектурна среда за ученици със СОП
- Недостиг на финансови средства
- Остаряла материална база

ОБЛАСТНА СТРАТЕГИЯ
ЗА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ
НА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ В ОБЛАСТ ПАЗАРДЖИК /2016 г. – 2018г./

Възможности/предложения за решение на изведените по-горе проблеми:

- Изграждане на съоръжения за достъпна архитектурна среда.
- Осигуряване на финансови средства;
- Разширяване както социалната, така и методическата и техническа помощ.
- Финансирането чрез финансов механизъм на Европейското икономическо пространство, (ОПИК) Разработване на иновации от стартъриращи предприятия, ОПРЧР - Ново Работно място и други.
- Друг финансово механизъм може да бъде разработването на проектни предложения по Национални програми за безвъзмездно финансиране, спонсорство, организиране на дарителски и благотворителни акции.
- Включване на училища и детски градини в европейски и национални проекти и програми насочени към пълноценна материална среда.
- Участие в проекти към ГТУДОС за изграждане на спортни площиадки и съоръжения
- Възможности за кандидатстване по проекти
- Изграждане на рампа за достъп до някои от училищата и физкултурен салон в едно от училищата, обособяване на кабинет за работа с деца със СОП.
- Необходимост от финансиране
- Възможност за включване в проекти

ОБЛАСТНА СТРАТЕГИЯ

ЗА ПОДКРЕПА НА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ В ОБЛАСТ ПАЗАРДЖИК/2016 Г. – 2018г./ НА ДАННИТЕ ЗА ВЗАЙМОДЕЙСТВИЯ И ПАРТНЬОРСКИ МРЕЖИ

V. ИНФОРМАЦИЯ И АНАЛИЗ НА ДАННИТЕ ЗА ВЗАЙМОДЕЙСТВИЯ И ПАРТНЬОРСКИ МРЕЖИ

1. Данни за изградените партньорства между образователните институции и други заинтересованни страни

Населено място	Училище/ ДГ	ОПН	Изградени партньорства (моля, посочете конкретно)			
			Към 2016 г.	Документи на сътрудничество (УХЦ)	Документи на подпомагащи и АРД	Изградени партньорства и други заинтересованни страни
Батак	4	4-не	4-да	4-не	4-не	4-да
Ракитово	11	10-да/1-не	11-да	10-не/1-да	1-да/10-не	11-не
Лесичово	5	2-да/3-не	5-да	3-не/2-да	3-да/2-не	2-да/3-не
Брацигово	9	1-да/8-не	9-да	5-не/4-да	5-не/4-да	9-не
Велинград	24	24-да	24-да	24-да	24-да	24-да
Стрелча	3	2-не/1-да	3-да	2-не/1-да	3-да	3-да
Пещера	8	3-да/5-не	7-да	3-да/5-не	6-да/2-не	3-да/5-не
Пазарджик	20-да/44- не	64	30-да	3-да	11-да	5-да
Белово	5	1-да/4-не	5-да	5-не	2-да/3-не	2-да/3-не
Септември	14	4-да/10-не	6-да/8-не	14-не	2-да/12-не	1-да/13-не
Сърница	1	1-не	1-да	1-не	1-не	9-да
Панагюрище	6	3-да	3-да	5-да	4-да	5-да
ОБЩО	154	69-да/ 82-не	108 да/ 8-не	43-да	57-да	42-да
				49-не	51-да	42-не
						54-не

Изведени проблеми на училищно и общинско ниво, свързани с взаимодействието на образователната институция със социални партньори:

ОБЛАСТНА СТРАТЕГИЯ

ЗА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ НА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ В ОБЛАСТ ПАЗАРДЖИК/2016 г. – 2018г./

- Липса на междуградски транспорт.
- Няма нови партньори
- Проблеми при взаимодействието на образователната институция със социалните партньори е по-скоро трудната възраст на децата настанени в центровете от семеен тип. Често пъти те биват настанивани направо от улицата, без изградени навици, и това води до забавяне на учебния процес. Друг такъв проблем, е че често тези деца са на възраст 12 – 13 – 15 год., но до момента не са ходили на училище. Но не могат да бъдат записани в първи, втори или трети клас. Записани в клас, който отговаря на техните години, без те да могат да четат или пишат – означава невъзможност за тяхната адаптация.
- По-ефективно взаимодействие с НПО

Възможности/предложени за решение на изведените по-горе проблеми:

- Създаване на нови партньорства и задълбочаване на създадените.
- провеждане на ранно оценяване на развитието на детето и на риска от обучителни затруднения;
- насочване на детето или ученика към занимания, съобразени с неговите потребности;
- мотивиране на децата и учениците за активно включване и участие в дейността на институцията
- осъществяване на превенция на обучителните затруднения и на комуникативните нарушения;
- включване на децата в организирани обучителни, творчески, възпитателни, спортни и спортно-туристически дейности на общинско, областно, национално равнище, включително през ваканциите
- изготвяне съвместно с учениците на правила за поведението им;
- участие на децата и учениците в организирани групи за занимания по интереси в
- областта на науките, технологията, изкуствата, спорта, гражданско и здравното образование, както и за придобиване на умения за лидерство;
- партньорство с родителите
- политика за противодействие на тормоза в училище се реализира на равнище училище и на равнище клас и паралелка
- По-добра координация на взаимодействие.
- Съвместни мероприятия, игри, изложби, спортни състезания с децата в норма и дела със СОП. Провеждане на информационни кампании.

ОБЛАСТНА СТРАТЕГИЯ

ЗА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ

НА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ В ОБЛАСТ ПАЗАРДЖИК /2016 г. – 2018г./

2. Институции и други организации /НПО, социални услуги и др./, функциониращи на територията на община, които биха могли да бъдат привлечени за изпълнение на дейности по подкрепа за личностно развитие

- Фондация „Бъдеще“, читалища;
- Съществуващите НПО, институции и социални услуги.
- Превличане на Младежки червен кръст, както и други младежки организации, които да развиват доброволчеството у младите хора.
- Спортни ассоциации, клубове, федерации които биха могли да провеждат ежегодни срещи с децата и учениците, за да подпомогнат тяхното личностно развитие и приобщаване към спорта.
- Училищни настоятелства към училища и детски градини, специализирана болница за рехабилитация, работодатели в сферата на ресторантърството и дървообработването, Сдружение на хотелиерите, ОП "Спортни имоти и пазари и туристически информационен център", ЦПЛР-ОДК, читалища, ЦОП, Спортни клубове, Държавно горско и ловно стопанство,
- Център за подкрепа на личностното развитие
- РЦППО
- Държавна агенция закрила на детето
- Областен информационен център

ОБЛАСТНА СТРАТЕГИЯ

ЗА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ НА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ В ОБЛАСТ ПАЗАРДЖИК /2016 г. – 2018г./

VII. Обобщен анализ на състоянието в общината /общинска политика по подкрепа на личностното развитие на децата и учениците, специфични условия, обективни и субективни трудности, рискове, възможни решения. Сътрудничество между институциите в системата на предучилищното и училищното образование, държавните и местните органи и структури и доставчиките на социални услуги/.

VII. Добри практики на общинско ниво във връзка с разработени политики за:

- Учител на годината в предучилищен, начален, прогимназиален и гимназиален етап
- Благотворителни кампании за деца в неравностойно положение
- Доброволческо МБЧК
- Здравни медиатори и младежки медиатор
- Обществени съвети в учебните заведения
- здравни кабинети и медицински сестри в учебните заведения
- осигурява стипендии и финансово стимулиране на деца, ученици и студенти на територията на община
- Присъждане на награда „Учител на годината“ в категориите предучилищен, начален, прогимназиален и гимназиален етап, „Ученик на годината“ в категориите начален, прогимназиален и гимназиален етап.
- Организиране на дни на ученическото самоуправление
- Провеждане на благотворителни кампании за деца в неравностойно положение
- Учредяване на клуб на Доброволческо МБЧК
- Организиране и провеждане на Програма „Детско лято“
- Включване на децата и учениците в проявите, заложени в Културния календар на община
- Активно участие на деца и ученици - над 50 % в различните състави\ групи към народните читалища и спортните клубове
- Прилагане на схема "Училищен плод" в ДГ и НУ
- Подсигурени здравни кабинети и медицински сестри в трите учебни заведения
- Осигурен транспорт за пътуващите ученици
- Целодневна организация на учебен процес

ОБЛАСТНА СТРАТЕГИЯ

ЗА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ НА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ В ОБЛАСТ ПАЗАРДЖИК/2016 г. – 2018г./

VIII. Предложения за мерки и дейности, които да бъдат включени в Областната стратегия за подкрепа на личностното развитие на децата и учениците в област Пазарджик за периода 2016-2018 г.

Идентифицирана потребност от разкриване /функциониране на ЦПЛР на общинско ниво:

Центровете за подкрепа за личностно развитие	Потребност /да /не/	Предложения за мерки и дейности за включване в Областната стратегия
1. За развитие на интересите, способностите, компетентностите и изявата в областта на науките, технологиите, изкуствата и спорта;	10-да	<ul style="list-style-type: none"> • Създаване на групи по интереси:<ul style="list-style-type: none"> • Духов оркестър • Ученнически хор • Мажоретен състав • Спортни танци –Акробатика • Осигуряване на допълнителни средства за организиране на извънкласни клубове по интереси; • Взаимодействие между ДГ, училища, читалища и спортни бази; • организиране на национални, международни, регионални и общински фестивали, олимпиади, конкурси, състезания, форуми, концерти за изява на деца и ученици. • Осигуряване на финансова подкрепа за реализиране на дейности на ОДК • Годишен план за обучение на ЦПЛР, на база анализ на потребностите на учениците
2. За кариерно ориентиране и консултиране	7-да	<ul style="list-style-type: none"> • Необходими допълнителни средства;<ul style="list-style-type: none"> • Да се създаде Център за кариерно ориентиране с цел провеждане на кампания за професионалното информиране и насочване на учениците • Подпомагане на училищата и центровете за кариерно развитие по отношение на финансирането и реализирането на предложени от тях

ОБЛАСТНА СТРАТЕГИЯ

ЗА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ НА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ В ОБЛАСТ НАЗАРДЖИК /2016 г. – 2018г./

		инициативи	
3.	За превантивна, диагностична, рехабилитационна, корекционна и ресоциализираща работа с деца и ученици	7-да	<ul style="list-style-type: none"> • Програми по предприемачество в училищата • Популяризиране на дуалното обучение • Активно взаимодействие с всички училища на общинско ниво
4.	За ресурсно подпомагане на деца и ученици със специални образователни потребности;	7-да	<ul style="list-style-type: none"> • Необходимо е допълнително финансиране за назначаване на училищни психолози; • Кандидатстване по оперативни програми за превантивна, диагностична, рехабилитационна, корекционна и ресоциализираща работа с деца и ученици. • Във всяка ДГ да се провежда ранна диагностика за деца в рисък от обучителни трудности с цел предоставяне на своевременна подкрепа • Осигуряване на специалисти, компетентни в сферата • Осигуряване на средства; • Кандидатстване по оперативни програми • Подкрепа за реализирането на ресурсно подпомагане на децата и учениците • Създаване на екипи за работа на терен в училища и детски градини чрез комплекс от мерки
5.	За педагогическа и психологическа подкрепа	7-да	<ul style="list-style-type: none"> • Осигуряване на средства; • Кандидатстване по оперативни програми • Осигуряване на необходимата квалификация
6.	За прилагане на програми за подкрепа и обучение за семействата на децата и учениците с увреждания	7- да	<ul style="list-style-type: none"> • Кандидатстване по оперативни програми • Съдействие за организиране на общност за родители на деца със СОП, спомагане за решаване на техните проблеми. Подкрепа за организиране на обучителни семинари за родители с деца със СОП, проблемни семейства и такива с деца с девиантно поведение организирани от ЦОП и други институции. • Подпомагане на действащите центрове чрез обучение и квалификация